

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
TECHNOLOGICKÉHO CENTRA
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY**

V ROCE 2004

březen 2005

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. ČINNOST TC.....	3
2.1. Informační činnost pro výzkum a vývoj.....	3
2.1.1. Hromadné informační aktivity	3
2.1.2. Konference a národní semináře.....	4
Odborná setkání, informační dny, lokální semináře a workshopy	4
2.1.3. Publikační činnost	7
Bulletin ECHO	7
Edice Vademecum.....	8
Ostatní publikace.....	9
Elektronické publikace	9
2.1.4. Webové stránky věnované rámcovým programům.....	9
2.1.5. Informační servis a služby pro jednotlivé klienty	11
2.1.6. Systém na podporu přípravy projektů	13
2.1.7. Spolupráce s Evropskou komisí	14
2.1.8. Ostatní mezinárodní spolupráce	15
2.1.9. Monitorování a hodnocení účasti ČR v rámcových programech.....	16
2.1.10. Spolupráce s národní sítí NINET a další aktivity.....	17
2.1.11. Specifické aktivity	17
2.1.12. Operativní řízení programu COST:.....	19
2.2. Transfer technologií.....	20
2.2.1. Technologické audity	21
2.2.2. Dny technologického transferu	21
2.2.3. Technologické burzy, výstavy, odborné akce a exkurze.....	22
2.2.4. Projekty rámcových programů EU.....	24
2.2.5. Nabídka výsledků výzkumu a vývoje aplikační sféře.....	24
2.2.6. Ochrana duševního vlastnictví	25
2.2.7. Mezinárodní marketing technologií	26
2.2.8. Spolupráce s evropskou sítí technologického transferu (IRC).....	26
2.2.9. Další aktivity	27
2.3. Strategické studie.....	28
2.3.1. Výzkumný záměr „Strategické studie pro výzkum a vývoj“	28
Národní program výzkumu	29
Tematické priority Národního programu výzkumu II	29
Průřezové priority Národního programu výzkumu II	32
Další postup přípravy Národního programu výzkumu II.....	34
Analytické a výhledové studie	35
Studie pro státní správu.....	35
Studie pro Radu pro výzkum a vývoj	36
Informační semináře a školení	36
Kurz „Technology Foresight for Practitioners“	36
Metodické publikace	37

Metodické učební texty	37
Foresight v kontextu regionálních inovačních strategií.....	37
Regionální foresight – metodická příručka.....	38
Vytvoření expertní databáze	38
Webové stránky výzkumného záměru	38
2.3.2. Mezinárodní spolupráce v oblasti strategických studií.....	39
2.3.3. Návrh inovační strategie pro pražský region – projekt BRIS	42
2.3.4. Přehled publikovaných výsledků (strategické studie).....	43
3. ORGANIZAČNÍ A EKONOMICKÉ ÚDAJE	46
3.1. Organizační schema TC	46
3.2. Zaměstnanci TC	46
3.3. Hospodaření TC	47

1. ÚVOD

Tato zpráva obsahuje přehled výsledků činnosti Technologického centra AV ČR (TC) v roce 2004. Předchozí zpráva o činnosti v roce 2003 je přístupná na adrese www.tc.cz v sekci „Publikace“.

2. ČINNOST TC

Činnost TC v roce 2004 pokračovala a byla dále rozvíjena ve třech hlavních směrech:

1. Informační činnost pro výzkum a vývoj
2. Transfer technologií
3. Strategické studie

2.1. INFORMAČNÍ ČINNOST PRO VÝZKUM A VÝVOJ

Informační činnost pro výzkum a vývoj byla financována z rozpočtu projektu „Národní informační centrum pro evropský výzkum“ (NICER), který byl zahájen v říjnu 2003 a bude trvat do 31.12.2006. Projekt NICER je jedním z projektů (OK 448) programu EUPRO, který MŠMT vyhlásilo s cílem podpořit účast týmů ČR v rámcových programech EU. Projektem NICER navázalo TC na předchozí projekt „Národní kontaktní organizace pro 5.RP“, jehož závěrečné oponentní řízení proběhlo 27.1.2004. .

V rámci projektu NICER TC soustřeďuje tzv. „národní kontaktní body“¹ (National Contact Points, NCP) pro všechny tematické a horizontální programy v současně probíhajícím 6.rámcovém programu (6.RP). TC je tak začleněno do mezinárodní sítě podobných organizací, v níž jsou zástupci 30 evropských zemí (členské státy EU a státy asociované s 6.RP). Prostřednictvím této sítě jsou vyhledáváni partneři pro mezinárodní výzkumná konsorcia a jsou pořádány mezinárodní konference a partnerské dny s cílem iniciovat co největší počet projektů výzkumné a vývojové spolupráce. Dalším úkolem TC je koordinovat národní síť regionálních a oborových kontaktních organizací pro rámcové programy (tzv. NINET = National Information NETwork), které byly ustaveny MŠMT v rámci projektu EUPRO. Základním cílem sítě NINET je zajistit dobrou informovanost o rámcových programech v regionech ČR s vysokou koncentrací výzkumných institucí, průmyslu a inovačních podniků. K 30.6. 2004 sestávala síť NINET z 21 organizací².

TC dále monitoruje a analyzuje účast ČR v Rámcových programech pro potřeby státní správy (zejména MŠMT) a poradních vládních orgánů (Rada pro výzkum a vývoj).

TC se účastnilo práce poradního orgánu odboru 32 MŠMT „Skupina pro Evropský výzkumný prostor“, jehož hlavní aktivity byly v roce 2004 orientovány na zpracování podkladů pro „Stanovisko ČR k k přípravě 7. rámcového programu“.

2.1.1. Hromadné informační aktivity

¹ Národní kontakt (National Contact Point, NCP) je specialista zprostředkující kontakt mezi Evropskou komisí a národní výzkumnou a vývojovou sférou v příslušném tematickém nebo horizontálním programu.

² Seznam viz: <http://www.tc.cz/poskytdocs/NINET2004.doc> .

2.1.2. Konference a národní semináře

Dne 5. března byl uspořádán národní informační den k programu NEST – Nové a nastupující vědní obory a technologie. Evropská komise zdůrazňuje, že programem NEST vlastně umožňuje předkládat návrhy projektů, které mají charakter základního výzkumu. Program zajistilo TC ve spolupráci s Evropskou komisí. Hlavním přednášejícím byl Dr. Carlos Saraiva Martins (DG Research). Informační den, který se konal v budově předsednictva AV ČR (Národní 3) byl připravován ve spolupráci s Kanceláří AV ČR.

Seminář Effective Participation in Framework Programme 6 (UK Practice in Proposal Preparation and Project Support) byl uspořádán v TC ve dnech 25.- 26.3. 2004 ve spolupráci s velvyslanectvím Spojeného království. Na semináři vystoupili pracovníci britské styčné kanceláře A. Crowfoot and Carole McKinlay, European Advisers at the UK Research Office (UKRO – sídlící v Bruselu) a P. Espinasse, zástupce ředitel oddělení služeb pro výzkum University v Oxfordu. Obsáhlou diskusi o problematice projektů 6.RP moderovali pracovníci týmu NICER. K akci vydalo TC samostatný sborník. Semináře, který měl mimořádně dobrý ohlas, se účastnilo 49 (25.3.) a 22 (26.3.) posluchačů.

Na výzvu Evropské komise se TC podílelo na uspořádání národního semináře “Joint Research Centre of the European Commission supporting transition from Enlargement to Integration”, na kterém vystoupili Jean-Marie Cadiou, Karie Törrönnen, Jiří Buriánek, David Baxter (všichni JRC), D.Uhlíř (DG-Research) a řada dalších zahraničních a českých přednášejících. Setkání, které proběhlo v Brně 6.května, se účastnilo 82 posluchačů.

Národní konference „Druhé České dny pro evropský výzkum“, Praha 25.10. 2004. Konference poskytla širší veřejnosti celkový přehled dosavadní účasti ČR v 6.RP. NCP pro jednotlivé priority a programy též informovali o aktuálním stavu 6.RP v jimi spravovaných oblastech a o výhledu pro závěr r. 2004 a pro r. 2005. Současně se konferenční jednání věnovalo otázkám financování a auditování projektů 6.RP. Reakce 80 účastníků byla vysoce pozitivní a účastníci též podpořili záměr, aby se České dny pro evropský výzkum opakovaly každoročně. Součástí „Druhých českých dnů pro evropský výzkum“ byl navazující seminář Výzkum a inovace, který byl zaměřen na problematiku inovační politiky a inovačních strategií v evropských regionech.

Odborná setkání, informační dny, lokální semináře a workshopy

V rámci projektu NICER uspořádalo TC dále 25 informačních setkání (seminářů a workshopů), které byly zaměřeny na jednotlivé tematické části a speciální tematické otázky 6.RP. Přehled těchto akcí, kterých se účastnilo celkem 862 posluchačů, je uveden v tab. 1. Akce konané v TC byly organizovány samostatně v rámci projektu NICER, ostatní akce byly pořádány podle požadavků jiných pracovišť (viz tab.1). I když setkání byla tematicky specializovaná, tým řešící projekt NICER často vystupoval jako celek, což umožnilo prezentovat možnosti zapojení do 6.RP v souvislostech překračujících danou tematickou specializaci a poskytnout tak posluchačům vždy hlubší informaci o problematice evropského výzkumu.

Datum a název akce	Místo	Počet účastníků
8.1. 2004, Ochrana duševního vlastnictví - seminář	TU Liberec	32
15.1. 2004, Financování projektů 6.RP a modelový kontrakt - Seminář	ČVUT Praha	30
19.1. 2004, Aktuální informace k přípravě projektů v rámci 2. uzávěrky k programu ERA-NET Scheme	TC AV ČR	29
21.1. 2004, Mezinárodní spolupráce se třetími zeměmi v 6.RP - Infoden	TC AV ČR	46
3.2.2004, Informační den k IPR v 6.RP	RKO ZČ Plzeň	25
10.2. 2004, Seminář o 6.RP pro Výzkumný ústav bavlnářský	Ústí nad Orlicí	17
19.2. 2004, Účast v 6.RP	ÚMCH AVČR	49
24.2. 2004, Informační den k 6.RP	Univerzita TB Zlín	28
25.2. 2004, Seminář - Zásady EK pro financování projektů, plánování rozpočtu a finanční řízení projektů	MU Brno	30
9.3.2004, Seminář o ochraně duševního vlastnictví	Svaz nástrojářů, Olšany u Brna	15
17 .a 18.3. 2004, Seminář - 6.RP pro začátečníky	TC AV ČR	97
8.a 9.4. 2004, Evropské programy - teorie a praxe	TC AV ČR	10
13.4.2004, Seminář k informačním technologiím	Hospodářská komora Praha	15
19.4. 2004, Mezinárodní workshop o přípravě integrovaných projektů	Seč, Lesprojekt	60
30.4. 2004, Seminář - 6.RP EU + CIRC-Průmyslové technologie, letectví a kosmonautika, energetika (část 3.a 6.TP, 4.TP)	Evektor, s.r.o., Kunovice	11
19.5.2004, Seminář - Výstavba a provoz malých vodních elektráren	ČEZ, Praha	50
19.a 20.5. 2004, Workshop on Nanotechnology Applications	RIMBO Sokolov	33
21.5.2004, Seminář o právech k duševnímu vlastnictví	VUT Brno	20
26.5. 2004, Seminář - Stáže v Rakousku pro doktorandy a vědecké pracovníky	VŠCHT Praha	72
3.6. 2004, Informační den k 1. a 5.TP	TC AV ČR	41
8.6. 2004, Informační den - globální změny a ekosystémy	TC AV ČR	45
15.6. 2004, Seminář 6.RP-k programu NEST	VŠB-TU Ostrava	30
1.7. 2004, Seminář o výzvách 6.RP – podpora vědecké práce v EU	ÚMCH AV ČR	16
17.9. 2004, Činnost programového výboru 6.RP DOPRAVA	CDV Brno	18
26.10. 2004, Výzkum a inovace	TC AV ČR	43

Tab. 1. Přehled informačních akcí pořádaných TC

Pracovníci TC byli dále pozváni na řadu konferencí, aby zde přednesli sdělení o vývoji a aktuálním stavu 6.RP. Současně se také rozeběhla pravidelná pedagogická činnost,

jejímž účelem bylo seznámit doktorandy s organizací evropského výzkumu a zejména se 6.RP.. Přehled těchto akcí, kterých se celkově zúčastnilo 719 posluchačů, je uveden v tab. 2.

Akce- konference	Organizátor	Přednášející	Přednáška	Počet posluchačů
28.1., 24.3., 29.4., 17.6., 9.9., 7.10. 2.12 2004 Seminář pro doktorandy	Grantová agentura ČR Praha	V.Albrecht:	Historie rámcových programů, Možnosti zapojení do 6.RP, financování evropského výzkumu i	204
15.4. 2004 EuroMISE 2004 Satellite Workshop on RTD Potential in Central and Eastern Europe for Building Information Society in Health care	EUROMISE, Praha	V.Albrecht	The role of the Technology centre as the national contact organisation for the 6 th Framework programme	35
5.5.2004 Slavnostní zasedání u příležitosti vstupu ČR do EU	Lékařská fakulta UK v Hradci Králové	N. Koníčková	6.RP - komunikace EK-ČR	20
		N. Koníčková	Tematická priorita 5 - Kvalita a bezpečnost potravin	
		V. Jenčová	Podpora vědecké práce v EU - 6. rámcový program	
24.-25.5. 2004 Seminář: Úkoly potravinářské mikrobiologie po vstupu do EU	Československá mikrobiologická společnost MŠMT-Třešť	N.Koníčková	Podpora vědecké práce v EU - 6RP	50
		N.Koníčková	Tematická priorita 5, dosavadní výsledky, další témata	
		N.Koníčková	Evropská iniciativa SMEs for food	
1.6.2004 Evropské trendy v přenosu know-how do podnikatelské sféry	Rektorát Karlovy university Praha	V.Albrecht	Role universit ve výzkumu EU, příprava 7.RP	8
17.9. 2004 Činnost programového výboru 6.RP DOPRAVA	Centrum dopravního výzkumu Brno	J. Čejková	Programový výbor DOPRAVA	18

Tab. 2. Informační akce, semináře a workshopy uspořádané ve spolupráci s jinými organizacemi

S tematikou 6.RP tak v roce 2004 TC seznámilo více než 1400 posluchačů na 31 hromadných informačních akcích.

2.1.3. Publikační činnost

Bulletin ECHO

V prvním pololetí roku 2004 vyšlo pouze jedno číslo bulletinu ECHO v rozsahu 20 normostran.

Zkušenost z předchozího období jednoznačně ukázala, že ve stávající podobě bulletin už neodpovídala potřebám plynoucích z narůstajícího začleňování ČR do mezinárodní výzkumné spolupráce a proto tým TC připravilo přeměnu dosavadní formy „bulletinu“ na standardní časopis ECHO. Časopis je zaměřen nejen na informace o příležitostech, které evropské programy výzkumu a vývoje nabízejí českým týmům, ale bude se šířeji věnovat jak evropské diskusi o budování Evropského výzkumného prostoru tak i diskusi národní. Dosavadní diskuse o evropském výzkumu nemá v ČR dosud patřičnou intenzitu. Evropský výzkum přináší celou řadu otázek, které ani zdaleka nejsou zodpovězeny stručnými odkazy na termíny uzávěrek evropských programů, což bylo hlavní poslání bulletinu ECHO, který TC vydávalo od r. 1997. V polovině r 2004 bylo proto vydávání bulletinu ECHO v původní formě ukončeno a místo něj zahájeno vydávání stejnojmenného časopisu (s podtitulkem „informace o evropském výzkumu, vývoji a inovacích“). V druhé polovině roku 2004 byla vydána dvě čísla časopisu ECHO v novém formátu.

Hlavním posláním časopisu je podnítit národní diskusi o evropském výzkumu. Časopis je tak zaměřen zejména na tyto okruhy:

- Evropská diskuse o evropském výzkumném prostoru
- Rozbory a statistiky evropského výzkumu, zejména o české účasti
- Informace o zdrojích a programech evropského výzkumu
- Informace o příležitostech (výzvách) evropského výzkumu, zejména rámcového programu
- Představení významných projektů evropského výzkumu, rozhovory s českými účastníky
- Aktuální informace o dění v evropském výzkumu
- Představování českých pracovišť zapojených do evropského výzkumu
- Představování pracovišť, která se zabývají managementem výzkumu nebo působí jako mediátoři
- Speciální problematika evropského výzkumu (např. informační zdroje pro danou výzkumnou oblast, problematika financování, auditování)
- Reakce a podněty čtenářů

Časopis je koncipován jako dvouměsíčník s rozsahem cca 12 tiskových stran a 3 tiskové strany na „informační obálce“. Byl vytvořen grafický návrh časopisu, v němž při zvoleném formátu odpovídá jedna tisková strana cca třem normostranám.

Pro časopis ECHO byla ustavena redakční rada ve složení :

Ing. Karel Aim, CSc., AV ČR,

RNDr. Vladimír Albrecht, CSc., TC (předseda),

Ing. Miloš Hayer, CSc., Grantová Agentura ČR,

Ing. František Hronek, CSc., Rada pro výzkum a vývoj,

RNDr. Miloš Chvojka, CSc., MŠMT,

Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc. VUT Brno,

Ing. Miroslav Janeček, CSc., Asociace výzkumných organizací,

Ing. Karel Klusáček, CSc., MBA, TC.

Členové rady pracují bezplatně.

Jako výkonný redaktor časopisu ECHO pracuje Ing. Břetislav Koč.

Současně byl sestaven nový distribuční adresář - ECHO, které je nyní vydáváno v nákladu 2000 kusů, je bezplatně distribuováno na všechny fakulty vysokých škol (a na řadu kateder), na všechna pracoviště AV ČR a do ostatních výzkumných ústavů a je zasláno i řadě malých a středních podniků. ECHO je dále šířeno na krajská zastupitelstva, všechna ministerstva, do řady knihoven. Echo vychází pod ISSN 1214–7982 v tištěné podobě a v PDF formátu je pod ISSN 1214-8229 na webových stránkách dostupných prostřednictvím portálu www.tc.cz.

Edice Vademecum

Bylo zahájeno vydávání ediční řady ***Vademecum 6. rámcového programu EU***. Cílem řady je systematicky pokrýt hlavní tematické okruhy 6.RP. Řada sestává z jednotlivých brožurek, které se tematicky doplňují, ale obsahově jsou zcela nezávislé a mohou být distribuovány samostatně. Ke čtyřem brožurkám vydaným v roce 2003 (náklad vždy 2000 výtisků):

1. ***6. rámcový program v kostce***. Dotisk 1. vyd. Praha: Technologické centrum AV ČR, 2003. 36 s. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-00-8.
2. ***Malá terminologie 6.RP***. 1. vyd. Praha: Technologické centrum AV ČR, 2003. 20 s. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-01-6.
3. ***Často kladené dotazy***. 1. vyd. Praha: Technologické centrum AV ČR, 2003. 38 s. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-02-4.
4. ***Akce Marie Curie – lidské zdroje a mobilita***. 1. vyd. Praha: Technologické centrum AV ČR, 2003. 19 s. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-06-7.

přibyly v období leden – červen 2004 tři další - vydání „Modelové smlouvy“ v české a anglické mutaci (pro usnadnění orientace v textu smlouvy, kterou uzavírá každý účastník projektu 6.RP s Evropskou komisí, a text pro malé a střední podniky:

5. ***Modelová smlouva a příloha II*** 1. vyd. Praha. Technologické centrum AV ČR, 2004, 48 str. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-08-3.
6. ***Model contract and Annex II*** 1. vyd. Praha. Technologické centrum AV ČR, 2004, 48 str. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-09-1
7. ***Příležitosti pro malé a střední podniky*** projekty kooperativního a kolektivního výzkumu, 1. vyd. Praha. Technologické centrum AV ČR, 2004, 28 str. Vademecum 6. rámcového programu EU. ISBN 80-86794-10-5.

Dále vyšlo v nákladu 500 ks druhé upravené vydání brožurky *Akce Marie Curie – Lidské zdroje a mobilita*

Edice, která má v současnosti rozsah 217 stran, je rozšiřována systematicky podle distribučního seznamu na přibližně 300 institucí (jednotlivé fakulty všech VŠ, ústavy AV ČR, resortní a soukromé výzkumné ústavy, odbory VaV a odbory evropské integrace vybraných ministerstev, grantové agentury, vybrané knihovny a vybrané malé a střední podniky. Edice je dále distribuována zájemcům na hromadných informačních akcích.

Ostatní publikace

Byl vydán sborník z česko-britského setkání: **Effective participation in Framework Programme 6**. Sborník obsahuje veškeré přednášky a přepis diskuse z uvedeného setkání, které se konalo v TC 25.-26 března 2004.. Sborník vyšel v nákladu 80 výtisků a obdrželi ho všichni účastníci setkání, přičemž britská strana si vyžádala 20 exemplářů.

Elektronické publikace

V rámci projektu NICER byla doplněna databáze českých účastníků 5.RP o nové údaje, které publikovala Evropská komise v květnu 2004 a databáze byla vydána na CD v nákladu 500 ks. Tato elektronická verze je pouze v angličtině a je vybavena jednoduchým vyhledávačem, který usnadňuje nalézt rychle informace o účasti týmů v jednotlivých tematických a horizontálních programech a o účastnické instituci. Současně je implementován fulltextový vyhledávač, který prochází anotace projektů a umožňuje tak vyhledávat projekty podle zadaných klíčových slov.

V nákladu 500 ks bylo znovu vydáno CD „Opportunities for visiting researchers in the Czech Republic“.

2.1.4. Webové stránky věnované rámcovým programům

V roce 2004 byl otevřen nový centrální portál www.tc.cz, který přináší informace o hlavních aktivitách Technologického centra a současně odkazuje na specializované webové stránky, které TC spravuje. V rámci projektu NICER byly v r. 2004 zřízeny domovské stránky projektu NICER www.nicer.cz, dále webovské stránky www.6RP.cz, zaměřené speciálně na informace o 6.RP, a konečně byly zřízeny webové stránky www.ninet.cz, které budou sloužit pro Národní informační síť pro 6.RP.

TC pečuje o stránky www.CzechRTD.info, které slouží zahraničním zájemcům o spolupráci s českým výzkumem a vývojem. Všechny uvedené webové stránky vytvářejí prostřednictvím portálu www.tc.cz systém, který usnadňuje přístup k informacím, neboť nenuť jejich návštěvníky postupovat hierarchicky (“od portálu až na danou stránku”) a současně zaručuje, že důležité informace (např. o setkáních zaměřených na 6.RP) jsou v celém systému umístěny na více adresách, což zvyšuje šanci, že o nich budou informovány širší cílové skupiny. Systém sleduje návštěvnost jednotlivých stránek a umožňuje tak objektivně vyhodnocovat svou účinnost.

Stránky www.6RP.cz

Tyto stránky podávají informace o 6.RP v češtině. Návštěvnost stránek měla od října 2004 rostoucí tendenci. V pracovních dnech přístup kolísá nejčastěji mezi 45 - 60 návštěvami (ze zpravidla 25 – 50 různých internetových adres) a čtenáři otevřou cca 120 – 250 stránek. Statistiky dokládají, že čtenáři se na stránky vrací, což naznačuje, že české informační stránky o 6.RP si už získaly svou čtenářskou klientelu a lze očekávat, že jejich roční návštěvnost převyší 10 000 unikátních IP adres.

Stránky www.nicer.cz

Tyto stránky přináší informace o projektu NICER - OK448. Na těchto stránkách byl umístěn dotazník zjišťující postoj české odborné veřejnosti k probíhající přípravě 7.RP - viz www.nicer.cz/fp7. Je podstatné, že na stránku dotazníku odkazuje portál Evropské unie v té své části, která je věnována debatě o budoucnosti evropského výzkumu a vývoje - viz levý sloupec "Links to the member states" na adrese http://europa.eu.int/comm/research/future/index_en.cfm. Na adrese www.nicer.cz/fp7 je nyní uveřejněna anglická verze dotazníku včetně statistiky odpovědí od 266 respondentů a výsledky dotazníkové akce jsou tak zpřístupněny všem účastníkům debaty o evropském výzkumu. Současně zde zájemce nalezne „Stanovisko ČR k přípravě 7.RP“ které se podstatně opíralo o zmíněné dotazníkové šetření.

Stránky www.ninet.cz

Tyto stránky přináší zatím základní informace o národní informační síti sestávající z regionálních (RKO) a oborových kontaktních organizací (OKO). V současné době odkazují zejména na domovské stránky RKO a OKO. Byly však už podniknuty kroky, aby příslušné organizace mohly na tyto stránky umístit své informace, zejména informace o regionech a oborech. Tyto informace budou v angličtině, aby mohly být propojeny s www.CzechRTD.info a přispěly tak k informovanosti o regionálním a oborovém potenciálu ve VaV pro zahraniční zájemce o spolupráci s ČR.

Portál www.CzechRTD.info

Stránky jsou vedeny jen v angličtině a usnadňují zahraničním zájemcům orientaci v prostředí českého VaV, zejména pomáhají nalézt partnery pro spolupráci v projektech 6.RP.

Českým zájemcům umožňují podat prostřednictvím interaktivního formuláře zevrubnou nabídku – expertízu na zapojení do projektů 6.RP. Na portálu je v současnosti umístěno 572 odkazů na konkrétní nabídky či informace o aktivitách českých týmů, které mají zájem o spolupráci se zahraničními týmy. Na portál odkazuje i server CORDIS (viz adresu <http://partners-service.cordis.lu/index.cfm?pos=7>). Na rozdíl od možnosti skýtané serverem CORDIS, zde mají zájemci možnost připojit svá vědecká sdělení a specifikovat tak svou nabídku na spolupráci mnohem přesněji.

Tento portál se stane základem českých národních stránek pro VaV, které mají nyní vytvořit všechny členské státy EU. Požadavek Evropské komise na „jednotný formát“ takových národních stránek si vyžádá určité úpravy portálu.

Portál je vybaven výkonnými vyhledávači, možnosti spolupráce lze vyhledávat nejen podle tematických priorit 6.RP, ale i podle klíčových slov IRC (Innovation Relay Centres), případně podle slovníku klíčových slov automaticky vytvářeného uživatelem (který vkládá informace) a konečně též fulltextovým vyhledávačem.

V r. 2004 byly informace na portálu podstatně rozšířeny díky součinnosti s projektem „Cílený výzkum a vývoj“, který řeší TC. Na portálu bylo během r. 2004 umístěno přes 350 anotací, které přinášejí informace o aktivitách českých pracovišť VaV. Portál tak přináší zahraničním zájemcům o spolupráci ve VaV zevrubný adresář všech fakult vysokých škol, pracovišť AV ČR a dalších výzkumných organizací, kontakty na inovační malé a střední podniky a dále informace o jejich aktuálních výzkumných aktivitách.

Návštěvnost tohoto portálu je dlouhodobě poměrně velká – činí cca 28 000 návštěv za r. 2004, přičemž v pracovní dny jde v průměru o více než 100 návštěv. Počet návštěv portálu má vzrůstající tendenci, úhrnný počet návštěv v druhé polovině r. 2004 je přibližně dvojnásobný ve srovnání s první polovinou roku. Hrubé rozbory návštěvnosti zatím naznačují, že přibližně 45 % návštěvníků portálu je z jiné domény než CZ, z nich pak velká část přichází na portál z vyhledávače Google, ale naopak jen zcela zanedbatelná část (méně než 1 %) z CORDISu (viz výše uvedenou adresu). Portál tak prokazuje svou užitečnost navzdory tomu, že odkaz na jeho použití je na serveru CORDIS velmi obtížně dohledatelný.

Je podstatné, že při zadání slov „Czech research technology“ do vyhledávače Google je odkaz na www.CzechRTD.Info už dlouhodobě na prvním místě. Je tedy zřejmé, že se referovaný portál může kvalifikovaně ucházet o „statut národních stránek VaV“, k jejichž konstrukci vyzývá Evropská komise.

Portál pro mobilitu výzkumníků

Na výzvu Evropské komise byla zahájena příprava českého portálu speciálně orientovaného na mobilitu výzkumníků – <http://www.euromobility.cz>. Tento portál je synchronizován se vznikajícím evropským portálem (http://europa.eu.int/eracareers/index_en.cfm), jehož prostřednictvím by měly organizace a jednotliví výzkumníci nabízet volná místa a nacházet uplatnění ve vysoce specializované výzkumné problematice. TC kompletně zajistilo první fázi vývoje toho portálu a jeho další vývoj závisí zejména na rozběhu českého „Centra pro mobilitu“, které spravuje AV ČR.

2.1.5. Informační servis a služby pro jednotlivé klienty

Práce s jednotlivými klienty čerpají značnou část kapacity projektu NKO. Statistika těchto aktivit má však jen malou vypovídací schopnost. To je dáno nejen velmi různou komplikovaností a komplexností kladených otázek, ale zejména značnou rozmanitostí úrovně připravenosti klientů ucházet se o účast v projektech 6.RP. Zatímco v některých případech lze komplikované a komplexní otázky zodpovědět prostřednictvím horké linky, v jiných ani opakovaní individuální konzultace nevedou k cíli. Celkový přehled těchto aktivit je uveden v tab.3.

aktivita/klient	AV	VŠ	VU	MSP	VP	NINET	Ostatní	celkem
info servis	196	245	57	146	8	29	158	839
individuální konzultace	39	79	38	79	4	32	52	323
vyhledání partnerů pro zdejší tým	0	7	11	17	0	0	2	37
vyhledání zdejších partnerů pro zahraniční tým	28	61	58	76	1	0	32	256
aktivní podíl na přípravě projektu	8	8	3	21	0	0	6	46
pomoc s řízením projektu	1	1	0	6	0	0	0	8
celkem	272	401	167	345	13	61	250	1509

* AV=pracoviště Akademie věd ČR, VŠ=vysoké školy, VÚ=pracoviště aplikovaného výzkumu, MSP=malé a střední podniky, VP=velké průmyslové podniky, NINET=organizace sdružené v národní informační síti pro rámcové programy EU

Tabulka 3. Distribuce individuálních kontaktů podle typu aktivity a klienta.

Horká linka – info servis

V rámci horké (telefonní) linky bylo zodpovězeno 839 dotazů. Ve srovnání s rokem 2003 jde téměř o 40% pokles, který ovšem koresponduje s tím, že v r. 2004 bylo mnohem méně příležitostí (výzev) k předkládání projektů než v prvním roce 6.RP. Dominantní skupinu tvořily dotazy z vysokých škol. Takto registrované dotazy se týkají většinou odborných záležitostí. Nejsou zde tedy systematicky zahrnuté dotazy, které směřují na všeobecné otázky k financování projektů, zejména k placení daně z přidané hodnoty a případně k auditování projektů. Takové dotazy byly velmi časté, neboť řada projektů procházela kontraktním jednáním a další projekty dospěly do prvního roku svého trvání, takže získání finančních záloh od EK na příští období bylo podmíněno úspěšným finančním auditem činností prvního roku. Tým NICER zde substituuje Ministerstvo financí, které nepodává řešitelům projektů dostatečně jasné zprávy ani o vlastních vyhláškách a úpravách, např. v oblasti DPH.

Individuální konzultace

Bylo poskytnuto 323 individuálních konzultací k záměrům projektů. Tyto konzultace mají často komplexní charakter. Jde přibližně o stejný počet jako v předcházejícím roce. Z tab. 3 je patrné, že jednoznačně převažovaly konzultace pro MSP a VŠ.

Vyhledávání partnerů

Ve 293 případech se TC podílelo na vyhledávání partnerů pro projekty rámcových programů. Tab. 3 ukazuje, že nejčastěji tuto službu požadovaly MSP.

Aktivní podíl na přípravě projektu

Tato pomoc klade značný nárok na pracovní kapacitu. Byla však vyžádána jen ve 46 případech (které ovšem nemusely vést k přípravě 46 *různých návrhů* projektů). I zde je zřejmé, že o tuto službu jeví největší zájem MSP.

Pomoc s řízením projektu

Týmy ČR se ucházejí o koordinaci projektu pouze výjimečně (a mnohem méně než týmy maďarské či polské). Jistě není účelem pokoušet se o koordinaci velkých projektů (IP a NoE) z prestižních důvodů, nicméně je zřejmé, že koordinační pozice umožňuje formovat celkové řešení projektu a je tedy žádoucí se o ni ucházet v těch případech, kdy český tým hodlá řešit prostřednictvím projektu nějaký zásadní problém, či kdy mu jde o tržní uplatnění výsledků. Konzultace o řízení projektu však byly vyžádány jen v 8 případech, z čehož 6 připadlo na MSP. Pracoviště na VŠ či v ústavech AV ČR většinou nemají vytvořeno dostatečné administrativní a manažerské zázemí pro řízení velkých projektů.

2.1.6. Systém na podporu přípravy projektů

Je zřejmé, že projekty s rozpočty v řádech milionů €, tedy zejména IP a NoE, nelze připravit „od stolu“, nýbrž je nutné počítat s řadou přípravných aktivit, jednání a schůzek, která proběhnou ještě před podáním projektu jak v ČR, tak i v zahraničí. Vzhledem k finanční náročnosti přípravných prací se Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) rozhodlo poskytnout finanční podporu českým týmům, které se na přípravě velkých projektů 6.RP podílejí. V roce 2004 vyčlenilo MŠMT dva miliony Kč ze státního rozpočtu pro tento účel a pověřilo TC administrací systémem podpory přípravy projektů.

Byla stanovena pravidla, podle nichž lze žádost o podporu přípravy podat. Na základě rozboru dostupných dat o dosavadní české účasti v 6.RP tak bylo stanoveno, že o podporu mohou žádat české týmy, které do projektu 6.RP vstupují s rozpočtem alespoň 300 000 €, resp. čeští koordinátoři pokud souhrnný rozpočet všech českých týmů v projektu dosahuje této hranice. Podporu může získat tým až po podání projektu, který Evropská komise shledá jako formálně správný (tj. může vstoupit do procesu hodnocení projektů).

Přístupnost systému

Systém byl vybaven „elektronickými formuláři“, které umožňují žadateli velmi snadnou formulaci jeho žádosti o podporu přípravy projektu. Pravidla udělení podpory a zmíněné formuláře jsou na adrese <http://www.tc.cz/grant/>. Veškeré formuláře jsou generovány automaticky a též automaticky zaslány na e-mailovou adresu žadatele. Systém byl spuštěn 1. března 2004 a pracoviště s ním byla seznámena jednak na informačních akcích a též rozesílkou letáku na více než 300 adres.

Administrátorský systém umožňuje při větším počtu žádostí jejich rozdělení např. dle typu projektu nebo části 6.RP, do které byl podán, ale i podle finančních údajů. Základní stránka k systému byla od svého vzniku navštěvována cca 400x měsíčně, což

dohromady pro rok 2004 (10 měsíců fungování) představuje 4 000 návštěv. Během roku bylo zodpovězeno asi 25 dotazů na fungování systému telefonicky nebo e-mailem.

Charakteristika žadatelů

O podporu požádalo 6 českých koordinátorů projektů a 8 českých účastníků projektů. Koordinátoři žádali v průměru o 67 500 Kč (maximální možný příspěvek je 100 000 Kč), účastníci pak o 31 000 Kč (maximální možný příspěvek je 50 000 Kč). Ze 14 žadatelů o podporu jich bylo 6 z podniků, 4 z vysokých škol, 2 z AV ČR a 2 z výzkumných ústavů.

Zhodnocení zkušeností

Dosavadní zkušenost ukazuje, že nejdůležitějším kritériem přidělování podpory je „významnost účasti v projektu“, která byla měřena velikostí rozpočtu účastníka v připravovaném projektu. Na základě informací o účasti českých týmů v 6.RP v projektech podaných v roce 2003 byla stanovena dolní mez rozpočtu 300 000 €, od které se účastník mohl o podporu ucházet (v r. 2003 ji překročilo 92 účastníků). V r. 2004 však tuto mez překročil jen malý počet účastníků a proto byla snížena na 250 000 €, avšak ani to nevedlo k vyčerpání celkové částky vyčleněné na podporu přípravy projektů. K optimálnímu nastavení dolní meze (a tím i k možnosti podpořit přípravu více projektů) by nesporně přispěla znalost rozpočtů navrhovaných projektů v době jejich podávání a nikoliv až s několikaměsíčním zpožděním po jejich vyhodnocení.

2.1.7. Spolupráce s Evropskou komisí

Jedním z hlavních úkolů TC v oblasti informací pro výzkum a vývoj je zajistit informační toky mezi Evropskou komisí a českou výzkumnou komunitou, zejména v souvislosti s rámcovými programy EU. Informace o 6.RP byly poskytovány prostřednictvím národních kontaktů (NCP) pro:

- Tematické priority 6.RP (viz <http://www.cordis.lu/fp6/activities.htm>):
 1. Vědy o živé přírodě, genomika a biotechnologie pro zdraví
 2. Technologie informační společnosti
 3. Nanotechnologie a nanovědy, multifunkční materiály a nové výrobní procesy a nástroje
 4. Letectví a kosmický výzkum
 5. Kvalita a bezpečnost potravin
 6. Trvale udržitelný rozvoj, globální změny a ekosystémy
 7. Občané a vládnutí ve znalostní společnosti
- Program „Výzkum na podporu politik“
- Podporu zapojení MSP do 6.RP,
- Program „Nově vznikající věda a technologie (NEST)“,
- Program „Výzkum a inovace“
- Program „Mezinárodní spolupráce (INCO)“
- Program „Mobilita a akce Marie Curie“
- Podporu zapojení vědeckých infrastruktur,
- Koordinaci národních aktivit výzkumu a vývoje (ERANET),
- Program „Věda a společnost“.

Pracovníci TC jsou dále reprezentanty ČR v programových výborech:

- Kvalita a bezpečnost potravin
- Udržitelný rozvoj, globální změny a ekosystémy
- Výzkum a inovace
- Mobilita výzkumníků
- Věda a společnost
- „horizontální“ programový výbor SP1

V uvedených funkcích se pracovníci TC zúčastnili celkem 75 setkání organizovaných Evropskou komisí, z čehož bylo 32 schůzek Národních kontaktních bodů a 43 zasedání programových výborů, na kterých v několika případech zastupovali řádného českého delegáta.

Na výzvu Evropské komise a v součinnosti s MŠMT pak TC nominovalo další styčné pracovníky: pro oblast „Výzkum bezpečnosti – PASR“, národního zpravodaje pro CORDIS a národního zpravodaje pro záležitosti VaV.

Na výzvu EK zorganizovalo TC 9.ledna 2004 „Setkání se členy Marimonova panelu“, jehož úkolem bylo vyhodnotit nové nástroje 6.RP, se zúčastnil zástupce EK (C.Renierová), dva představitelé Marimonova panelu (A.Denic, G.Wanet). Této schůzky se zúčastnilo za ČR 12 řešitelů projektů 6.RP.

2.1.8. Ostatní mezinárodní spolupráce

Ve spolupráci s britským velvyslanectvím byl ve dnech 25.- 26. března uspořádán v TC seminář „Effective participation in Framework 6 - UK practice in proposal preparation and project support“ . Na tomto pracovním setkání vystoupily A. Crowfootová a C. McKinlayová, které reprezentovaly UK Research Office v Bruselu a P.Espinaze, zástupce ředitele oddělení služeb pro výzkum z Oxfordu. Dvoudenního setkání se zúčastnilo 48 pracovníků z ČR. Setkání bylo zakončeno slavnostní recepcí, kterou na britském velvyslanectví uspořádala paní Pringle, britská velvyslankyně v ČR. Veškeré přednášky a diskuse byly vydány ve formě sborníku.

Na výzvu Francouzského institutu v Praze se TC podílelo na přípravě “večera zaměřeného na nanotechnologie” (10.5.2004) . Přednášku na téma : “Nanotechnologie změni náš život” proslavil prof. Jean-Louis Pautrat z Grenoblu. Večera se zúčastnilo 120 posluchačů.

TC uspořádalo 26.5.2004 na VŠCHT seminář “Stáže v Rakousku pro doktorandy a vědecké pracovníky” . Semináře se účastnilo 67 posluchačů.

Pracovníci TC byli ve třech případech pozváni zahraničními partnerskými organizacemi k účasti na setkání na tamních pracovištích, jejichž tématem bylo buď hodnocení výsledků 6.RP, případně informace o možných společných postupech při přípravě projektů:

- Setkání národních kontaktů pro mobilitu, které ve dnech 3.-4. února organizovala rakouská partnerská organizace BIT ve Slovinsku v Ljublaně. Zde byly prezentovány stránky www.CzechRTD.info.
- Na vyzvu ruského ministerstva školství připravilo TC přednášku o systému studijních pobytů Marie Curie na moskevské Vysoké škole ekonomické. Přednáška byla proslovena dne 14.května v rámci mezinárodního semináře zaměřeného na možnosti spolupráce Ruska s Evropskou unií. Semináře se účastnilo 80 posluchačů.
- TC připravilo prezentaci pro rakousko-český informační den „Informační podpora rakousko-české spolupráce ve výzkumu“, který recipročně k setkání v Praze (26.5) ve Vídni zorganizovala 2.června rakouská partnerská organizace BIT. Setkání se zúčastnilo 52 posluchačů.

TC se účastnilo „Reflection seminar for NCPs, amabassadors in building ERA“, který pořádal Francouzský institut v Praze. Jeho cílem bylo dospět k přesnému vymezení agend Národních kontaktních bodů. Semináře (10.-12-11-2004) se zúčastnilo 17 národních koordinátorů NCP a řada dalších NCP.

2.1.9. Monitorování a hodnocení účasti ČR v rámcových programech

Pátý rámcový program

TC monitoruje a vyhodnocuje účast ČR v rámcových programech pro státní správu. V rámci této činnosti byla vypracována závěrečná zpráva o účasti ČR v 5.RP, která byla v červnu 2004 postoupena odboru 32 MŠMT, který ji dále použil jako informaci pro vládu, která ji vzala na vědomí 20.října 2004.

V květnu 2004 byl vytvořen dotazník, který měl shrnout zkušenosti řešitelů projektů 5.RP. Dotazník byl rozeslán na 670 výzkumných institucí, vyplněný jej vrátilo 250 respondentů, což odpovídá vysoké 38% návratnosti. Výsledky dotazníku byly zatím zpracovány systémem SPSS a budou uvedeny v časopise ECHO v březnu 2005. Ve spolupráci s MŠMT bude zpráva o účasti ČR v 5.RP doplněna o výsledky dotazníkové akce a souhrnně vydána v anglické verzi v r. 2005.

Šestý rámcový program

Údaje o dosavadní účasti ČR v 6.RP uvolněné výborem SP1 v červnu 2004 byly zpracovány do šestistránkové zprávy pro MŠMT, které ji využilo pro přípravu informace pro vládu ČR, která ji vzala na vědomí 20. října 2004.

Řešitel projektu NICER (V.Albrecht) se na vyzvu Rady pro výzkum a vývoj účastnil prací na „Analýze stavu výzkumu a vývoje a jejich srovnání se zahraničím – 2004“ a připravil sekci zabývající se analýzou účasti ČR v rámcovém programu. Vláda ČR vzala tuto analýzu na vědomí 1.12. 2004:

Sedmý rámcový program

Zástupci TC (V. Albrecht a K. Klusáček) se účastnili jednání „Skupiny pro ERA“, která slouží jako poradní orgán odboru mezinárodní spolupráce ve VaV MŠMT. Hlavním úkolem skupiny v r. 2004 bylo navrhnout text dokumentu „Stanovisko ČR k přípravě 7.RP“. Skupina vypracovala návrh dotazníku k přípravě 7.RP. TC pak dotazník upravilo do podoby vhodné pro statistické zpracování a realizovalo jeho internetovou verzi, která byla v období 5.11. – 15.12. 2004 uveřejněna na adrese www.nicer.cz/fp7. O dotazníku referuje i portál Evropské unie na adrese, http://europa.eu.int/comm/research/future/index_en.cfm. Současně byla vypracována hodnotící zpráva, která bude spolu s ostatními dokumenty zveřejněna v březnovém čísle časopisu ECHO.

2.1.10. Spolupráce s národní sítí NINET a další aktivity

TC zorganizovalo ve spolupráci s MŠMT první setkání sítě NINET s delegáty v programových výborech. Dvoudenní jednání proběhlo ve dnech 17.-18. května na MŠMT. Během prvního dne delegáti výborů přednesli své poznatky z jednání programových výborů. TC připravilo pro tuto část detailní komparativní statistiky účasti ČR v jednotlivých tematických a horizontálních prioritách, takže diskuse bylo možné zaměřit na slabiny a úspěchy účasti ČR v 6.RP. V druhé části hovořili reprezentanti regionálních a oborových kontaktních organizací o své činnosti. Z jednání vzešel podnět k založení webovských stránek sítě NINET. Ty byly realizovány v závěru r. 2004 (www.ninet.cz). V průběhu r. 2005 doplní jednotlivé regionální kontaktní organizace sítě NINET charakteristiky regionů ČR a stránky budou propojeny s portálem www.CZECHRTD.info.

Setkání též poukázalo na nutnost většího propojení národních kontaktních bodů (NCP) se členy programových výborů. S cílem přispět ke zřetelné „koncepti účasti ČR v 6.RP“ se bude výroční schůzka sítě NINET spolu s reprezentanty programových výborů každoročně opakovat.

Současně pracovníci TC poskytovali individuální konzultace pracovníkům sítě NINET a dalším pracovištím, která se zaměřují na informační činnost pro 6.RP. NICER též pomáhal zahraničnímu oddělení AV ČR s přípravou projektu na zřízení Národního informačního centra pro mobilitu.

TC dále spolupracovalo s institucemi, které si zřídily vlastní kontaktní místo pro rámcový program. Příkladem je umožnění školicího pobytu v TC nové koordinátorce evropských programů Kanceláře AV ČR.

2.1.11. Specifické aktivity

Kromě informačního servisu pro rámcové programy vyvíjí TC analytickou činnost, jejímž cílem je usnadnit potenciálním účastníkům projektů evropského výzkumu orientaci v progresivních technologických sektorech a napomoci při výběru vhodných výzkumných partnerů. TC se dále účastní projektů, které vypisuje Evropská komise s cílem zkvalitnit činnost systémů národních kontaktních bodů.

Mikro a nanotechnologie, materiály a průmyslové procesy

Problematika mikro a nanotechnologií má v 6.RP jednu ze stěžejních rolí. TC participuje na projektu 6.RP s akronymem NANOROADMAP, plným názvem „Technological roadmaps till 2014 in nanoscience and nanotechnologies in materials, health and medical systems, energy fields“, číslem kontraktu NMP4-CT-2003-505726 a webovou stránkou <http://www.nanoroadmap.it/>. Projektu Nanoroadmap se účastní DE, ES, FI, FR, IS, NL, UK. Cílem dvouletého projektu (datum zahájení:1.1.2004) je ukázat, které oblasti výzkumu nanotechnologií ve třech vybraných oborech (materiály, zdravotnictví a energetika) mají podle názoru odborníků největší naději na komerční uplatnění v nejbližších 10 letech a mohou tak napomoci budování konkurenceschopného evropského průmyslu. Výsledkem projektu budou 3 výhledové studie (po jedné studii za každý obor). Jsou určeny průmyslovým podnikům, výzkumným organizacím a vedoucím pracovníkům ve sféře řízení a strategie a poslouží i Evropské komisi jako jeden z podkladů pro přípravu 7. RP v oblasti nanotechnologií. V r. 2004 bylo zpracováno 35 národních zpráv o současném stavu nanotechnologií po celém světě, z nichž 4 zprávy byly zpracovány v TC (ČR, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko).

Výzkum a inovace v oblasti kvality a bezpečnosti potravin

TC se účastní tříletého projektu „SMEs for Food 2004“ - (SFF), který byl zahájen 1.12. 2003. Hlavním cílem SFF je zvýšit účast MSP v integrovaných projektech a sítích excelence v tematické prioritě „Kvalita a bezpečnost potravin“ 6.RP.

Průběžné výsledky jsou publikovány na stránkách projektu <http://www.smesforfood.org>. V současné době je v elektronickém katalogu umístěno 11 profilů českých a 2 profily slovenských firem (je dohodnutá spolupráce se slovenským NCP, Slovensko není účastníkem projektu).

Nejdůležitější aktivitou v r. 2004 byla kooperační burza pořádaná v rámci evropské konference „Integrating Safety and Nutrition Research“ ve dnech 28.- 29.10. v Lille. Evropští koordinátoři zde představili 21 projektů, pro které hledají partnery z řad MSP. Dvoustranných jednání s koordinátory se osobně zúčastnily 2 české MSP a další 4 byly při jednáních zastoupeny TC a Potravinářskou komorou ČR. Česká republika tak po pořádající Francii měla nejvíce dvoustranných jednání s koordinátory.

Podpora MSP ze sektoru “povrchová doprava”

Cílem dvouletého projektu ETISMARLAND (datum zahájení: 1.7.2004) je podpořit a motivovat malé a střední podniky k účasti v projektech 6. rámcového programu v oboru povrchové dopravy. Projekt koordinuje francouzská firma Réseau Scientifique et Technique – RST. Projektové konsorcium tvoří 10 organizací z Francie, Velké Británie, Německa, Holandska, České republiky, Polska a Itálie.

Podpora MSP ze sektoru informačních technologií

Cílem dvouletého projektu EMTECH (datum zahájení: 1.9.2004) je podpora MSP při vývoji a transferu nových technologií v oblasti včleněných (embedded) technologií. EMTECH se zejména soustřeďuje na MSP které se dosud neúčastnily rámcových programů EU.

Podpora zapojení výzkumníků z kandidátských zemí do 6.RP

Cílem dvouletého projektu Integrating ACC (datum zahájení: 1.4.2004) je podpora zapojení výzkumníků z kandidátských zemí a nových členských států EU do 6.rámcového programu EU v oblasti „Udržitelný rozvoj, globální změny a ekosystémy. V rámci projektu spolupracuje 24 partnerů z 21 zemí (Francie, Itálie, Rakousko, Bulharsko, Kypr, Česká republika, Estonsko, Finsko, Řecko, Maďarsko, Izrael, Lotyšsko, Litva, Malta, Holandsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Turecko).

Podpora účasti kandidátských zemí v programu IST

V. r. 2004 byl ukončen dvouletý projekt IST Mentor, jehož cílem bylo podpořit účast institucí z kandidátských zemí v IST programu. V každé ze 7 zúčastněných kandidátských zemí byli s pomocí národních kontaktů v příslušné zemi, vybráni 2-3 „multiplikátoři“ programu IST (konzultační pracoviště), kteří byli proškoleni a vedeni zkušenými konzultanty programu IST (Itálie, Francie, Řecko, Izrael, Rakousko). Účastníci vytvořili síť propojených konzultantů, kteří vzájemně spolupracují zejména při přípravě konsorcií pro nové projekty. V projektu spolupracovalo 13 partnerů z těchto zemí: Řecko, Francie, Itálie, Izrael, Rakousko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Česká republika, Kypr, Slovinsko a Řecko.

Podpora spolupráce kandidátských zemí a EU v multimediálním průmyslu

Cílem dvouletého projektu ACTEN (byl ukončen v r. 2004), kterého se účastnilo 11 týmů z 10 zemí, byla podpora spolupráce států Evropské unie a kandidátských zemí v oblasti multimediálního průmyslu. Projekt byl speciálně zaměřen na zlepšení obsahu digitálních produktů a služeb, přenosu nových technologií do praxe a posílení dynamiky multimediálního trhu. V rámci projektu byly zveřejňovány studie rozvoje multimediálního průmyslu na národní i regionální úrovni, pořádány odborné panelové diskuse, konference, letní školy. Informace o průběhu a výsledcích projektu jsou na adrese www.acten.net.

2.1.12. Operativní řízení programu COST:

TC zajišťuje ve spolupráci s MŠMT národní operativní řízení programu COST v ČR. Jde o aktivity zaměřené na šíření informací o nových akcích programu COST, přijímání nových projektů, evidenci projektů běžících a vedení příslušné databáze projektů podle požadavků MŠMT. TC se rovněž podílí na přípravě zasedání Rady programu COST.

V r. 2004 bylo evidováno 85 nových projektů a 10 projektů bylo prodlouženo. Celkově tak byl vypracován návrh na finanční podporu 95 projektů a zajištěno vypracování 180 souvisejících posudků. Dále bylo provedeno 25 kontrol hospodaření s finančními prostředky. Současně TC zkontrolovalo podklady pro centrální evidenci projektů a databáze projektů programu COST byla předána Radě pro výzkum a vývoj.

2.2. TRANSFER TECHNOLOGIÍ

Činnost transferu technologií (TT) je zaměřena na podporu transferu technologií, především prostřednictvím projektů

- Czech Innovation Relay Centre (CIRC) – mezinárodní projekt je zaměřen výlučně na mezinárodní transfer technologií;
- Iniciace projektů cíleného výzkumu a vývoje – národní projekt je zaměřen primárně na národní transfer technologií a iniciaci spolupráce mezi výzkumnou a uživatelskou sférou v ČR;
- IPR Guide orientovaný na ochranu duševního vlastnictví zejména v MSP (projekt skončil 30.dubna 2004).

V rámci projektových aktivit se skupina snaží zejména o realizaci konkrétních transferů technologií s důrazem na transfer výsledků českého výzkumu a vývoje zahraničním klientům. Snahou skupiny je kromě neziskových aktivit podporovaných granty postupně rozšiřovat i transfer technologií na komerčním základě. Pro zvýšení konkurenceschopnosti českých podniků je dále nabízen informační a vzdělávací servis a je podporována (nebo smluvně zajišťována) prezentace produktů a firem na (zejména mezinárodních) specializovaných výstavách a technologických akcích.

V oblasti transferu technologií byly v roce 2004 aktivity TC soustředěny zejména na:

- Technologické audity malých a středních inovačních podniků a výzkumných organizací s cílem identifikovat potenciál pro mezinárodní technologický transfer (byl proveden 31 audit).
- Pořádání „dnů technologického transferu“, tj. setkání malých a středních podniků a výzkumných organizací z různých zemí s cílem navázat spolupráci při využívání nových výrobků, technologií a služeb, uzavřít licenční smlouvu, uzavřít smlouvu o výrobní spolupráci, případně zahájit jednání o založení společného podniku (celkem 18 akcí s 95 českými účastníky).
- Podporu účasti českých podniků a výzkumných organizací na mezinárodních technologických burzách, výstavách a veletrzích (celkem 8 akcí s více než 60 účastníky).
- Stimulaci mezinárodní technologické spolupráce mezi českými malými a středními podniky a podniky ze zemí EU prostřednictvím projektů 6. rámcového programu EU.
- Nabídku výsledků výzkumu aplikační sféře.
- Mezinárodní marketing vybraných českých technologií ověřených (minimálně) v poloprovozním měřítku.

- Spolupráci s evropskou sítí Innovation Relay Centres (IRC) v oblasti mezinárodního technologického transferu.
- Provoz elektronické databáze technologií TO (Technology Offers) a TR (Technology Requests).

2.2.1. Technologické audity

V roce 2004 bylo provedeno 31 technologických auditů s cílem posoudit technologický potenciál organizace a její schopnost poskytnout nebo přijmout inovační technologický námět, případně navázat spolupráci s výzkumnými týmy Akademie věd.

Strojírenství a obnovitelné energetické zdroje:

SEA Příbram a.s., ZVVZ Milevsko a.s, Strojírny Bohdalice a.s., ÚFA AV ČR Praha, Svoboda v.o.s. Hradec Králové, Kovostav a.s., Doubravice nad Svitavou, Svoboda a syn s.r.o, Praha, Tesla Blatná a.s., Blatná

Nové zdroje energie:

ČAS Znojmo a.s., ASTRIS Vlašim s.r.o.

Letecký průmysl:

ANF Data s.r.o. Praha, CSRS s.r.o. Brno, ELLA cs Hradec Králové, ERA a.s. Pardubice, Evector s.r.o. Kunovice, Gisat s.r.o. Praha, Iguassu a.s. Praha, Speel Praha s.r.o., T-CZ a.s. Praha, VZLÚ a.s. Praha,

Textilní průmysl:

VÚB a.s. Ústí nad Orlicí, VÚTS Liberec a.s.,

Biotechnologie:

Farmak a.s. Olomouc, Moravan Biotechnology a.s. Brno, Biovendor a.s. Brno,

Zemědělství a výroba potravin:

VSUO Holovousy s.r.o, AMARANTH Hradec Králové, a.s. VUCHS s.r.o., Pohořelice, VÚPS a.s., Brno.

Chemický průmysl:

SYNPO Pardubice a.s.

Likvidace odpadu:

Ravos Brno v.o.s.

2.2.2. Dny technologického transferu

Na podporu mezinárodního transferu technologií TC pořádalo setkání českých malých a středních podniků se zahraničními firmami, případně se zapojilo do některých akcí pořádaných zahraničními organizacemi. Na těchto akcích byly prezentovány pokročilé české technologie – buď přímo firmami nebo prostřednictvím TC, které tyto firmy zastupovalo:

- TC zorganizovalo v lednu 2004 setkání italské firmy Pulitecnica Ambiente a českých společností Ravos a Eko Vuk s cílem projednat možnou spolupráci při recyklaci zářivek. Jednání nevedlo ke konkrétnímu úspěchu, technologická úroveň italské firmy byla nízká a jednání bylo ukončeno.

- TC připravilo v lednu 2004 setkání zástupce německých firem FORENT AG zabývajících se problematikou palivových článků a pracovníků společnosti Enviros sro. s představitelem ČVUT . Byla projednána možnost demonstračního projektu instalace palivového článku v ČR. Výsledkem jednání je projekt, který připravila společnost Enviros sro. ve spolupráci s ČVUT pro Českou energetickou agenturu. Realizace tohoto projektu je sledována.
- TC připravilo v únoru 2004 setkání zástupce německých firem FORENT AG zabývajících se problematikou palivových článků s vedoucími představiteli TU Ostrava-VŠB . Byla projednána možnost demonstračního projektu instalace palivového článku v ČR. Výsledkem jednání je projekt, který byl připraven ve spolupráci s TU Ostrava-VŠB pro Českou energetickou agenturu. Realizace tohoto projektu je sledována.

2.2.3. Technologické burzy, výstavy, odborné akce a exkurze

V prvním pololetí roku 2004 se v Evropě konala řada významných technologicky orientovaných akcí. TC připravilo a podpořilo účast českých firem a institucí na některých z nich.

- V březnu 2004 zajistilo TC expozici 6 českých a 6 zahraničních firem z oblasti environmentálních technologií a obnovitelných zdrojů energie na výstavě ECOCITY v Praze. Z ČR se přímo účastnily společnosti: Lehký, s.r.o. Brno-Židenice, Solartec s.r.o. Rožnov p. Radhoštěm, JH Solar s.r.o. - Stráž nad Nežárkou, UFA CAS CZ – Praha, Strojírny Bohdalice, ENKI Třeboň o.p.s., Technologické centrum AV ČR dále zastupovalo TU-VŠB Ostrava a firmu Mavel Benešov, a.s.. Zahraničními účastníky byli Thermosolár Žiár nad Hronom (Slovensko), Solartechnik - Windenergie Hubert Kuhn, GmbH (Rakousko), Kalita, s.r.o. (Slovensko), Tchas Polska, a.s. (Polsko), Pro nature (Německo) GmbH, Forent AG (Německo). S uvedenými společnostmi je TC v pracovním kontaktu a vývoj jednání je dále sledován.
- Pro mezinárodní technologickou burzu v oblasti environmentálních technologií Green Ventures 2004, která se konala ve dnech 19. – 21.4. v Hannoveru, TC připravilo a organizačně zajistilo účast šesti českých firem (akce se zúčastnilo 160 firem z celého světa). Započatá jednání jsou dále sledována.
- Počátkem května TC zorganizovalo exkurzi pracoviště TU-VŠB Ostrava (ing. Horák) do německých institucí zabývajících se výzkumem a vývojem palivových článků. Bylo navštíveno Forschungszentrum Jülich a ZSW Ulm a byly dojednány podmínky studijního pobytu PhD studentů a možnost dodávky palivového článku pro demonstrační projekt v ČR.
- Ve dnech 12. - 13.5. se TC spolu s firmou Moravia Letovice zúčastnilo mezinárodní technologické burzy Wind Power v Hamburku. TC dále zastupovalo v jednáních firmy ENEST a TCHAS. Jednání dosud přinesla zakázku společnosti ENEST, která dodá do zahraničí dvě věže pro větrné elektrárny. Vývoj tohoto a dalších jednání je sledován.
- TC zabezpečilo účast českých institucí na mezinárodním setkání firem Mechatronika v Linci (22.6.). Jednání se zúčastnili zástupci Technické univerzity v Liberci a firem Larm a Tesla Blatná. Vývoj jednání je sledován.

- TC pořádalo ve spolupráci s LEA (Liga energetických alternativ) ve dnech 24.-26.6. exkurzi na veletrh Intersolar ve Freiburgu (Německo, cca 45 účastníků). Účastníci byli informováni o nabídce aktivit TC při podpoře transferu technologií.
- TC se v listopadu 2004 účastnilo bio-technologické burzy v Erfurtu, kde zastupovalo VÚP Praha a Technickou univerzitu Liberec. Byly sjednány výměny materiálů a možnosti společných výzkumných projektů.

Technologické centrum AV ČR podporuje mezinárodní spolupráci a transfer technologií v rámci odborné skupiny IRC Textile:

- Dne 7.6. se v Liberci uskutečnila letní škola „Textile Summer School“, Liberec, v rámci Centre for Excellence ITSAPT (Intelligent Textile Structures - Applications, Production and Testing), kde kromě nových technologií v oblasti textilu byla za přítomnosti TC diskutována příprava technologické burzy v Manchesteru.
- V červenci 2004 se uskutečnila prezentace českých textilních společností na technologické burze TTG v Manchesteru, UK. Zúčastnilo se na 45 firem převážně z VB (dále Rakousko, Itálie, Řecko, ČR, Švédsko, USA, Súdán, Jižní Afrika, Indie a Malajsie) a celkem se uskutečnilo 15 bilatelárních setkání. Česká strana byla zastoupena 12 firemními technologickými profily, které prezentovalo TC.
- V listopadu 2005 se uskutečnila prezentace českých textilních společností na technologické burze a „company mission“ při X. International Izmir Textile and Apparel Symposium (Izmir, Turecko), které se zúčastnily české instituce a podniky (TU Liberec, Inotex, Slever Machine, VÚB Ústí nad Orlicí).
- Mezinárodní letecký veletrh ILA, Berlín dne 10.5. a současně pořádaná technologická burza tématické skupiny IRC AeroSpace. Akce se účastnilo 80 firem z 11 zemí, z České republiky se zúčastnilo 15 firem, z nichž 12 bylo zastoupeno TC. Celkem se uskutečnilo 38 jednání s českou účastí. Přímo se zúčastnily firmy ATG Praha, PBS Velká Bíteš a UNIS Brno. TC zastupovalo společnosti a organizace: AT Czech Most, CCSS Praha, CSRC, Brno, ČKK Praha, Eldis Pardubice, ERA Pardubice, EVEKTOR Kunovice, Francken Brno, LA Composite, RS Dynamics Praha a VUT Brno. Proběhla úvodní jednání mezi českými firmami/institucemi (ERA, AT Czech, VUT Brno, Evektor a UNIS) a zahraničními firmami (EADS, 3D ConTech, Harmonic Drive), která jsou dále sledována.
- Ve dnech 10. – 18.6. se konal v Sao Paulu v Brazílii „Fair of the Future“. Ve spolupráci s UNIDO zabezpečovalo TC prezentaci vyspělých technologií s potenciálem prodeje v rozvojových zemích. Veletrhu se přímo nebo v zastoupení TC zúčastnilo 11 českých firem. Expozice byla rozdělena do tří stánků (obnovitelné zdroje energií, biotechnologie a průmyslové technologie, potravinářské technologie), každý byl zajišťován vždy jedním pracovníkem TC. Sedm českých firem zvolilo přímou účast: VÚ pivovarnický a sladařský, Praha; VÚ potravinářský Praha; Amaranth Hradec Králové; Elzaco Šumperk; Moravia Letovice a Progress Industry, Praha. TC dále zastupovalo Synpo Pardubice, VSUO Holovousy, Svoboda a syn Brno a Mavel Benešov. TC připravilo ve spolupráci s UNIDO řadu dvoustranných jednání mezi firmami a dále zajistilo *ad hoc* jednání mezi firmami a návštěvníky veletrhu (technická asistence a tlumočení – angličtina, francouzština, portugalština a španělština). Českou

expozici navštívil konzul ČR v Sao Paulu pan Maršíček, náměstek MPO pan Somol, zástupce Czech Trade pan Klymec, ředitel Česko-brazílské obchodní komory pan Audra, stálý reprezentant ČR při OSN v Ženevě pan Pospíšil a ředitel německo-brazílské obchodní komory pan Ricardo Rosa. Všichni návštěvníci vysoce ocenili profesionální úroveň prezentace ČR, která i podle vyjádření UNIDO jednoznačně dominovala celé akci. Několik českých firem, zejména Moravia Letovice, VSOU Holovousy a VÚ pivovarnický zahájilo intenzivní jednání s potenciálními partnery. Vývoj těchto jednání je TC dále sledován.

- TC připravilo v červenci 2004 účast českých firem na technologické burze TG AeroSpace pořádané při Farnborough International Aeroshow 2004, Farnborough, Velká Británie. Celkem bylo zaregistrováno 270 firem, ČR byla zastoupena 14 firemními (institucionálními) profily (Iguassu, VZLÚ, UNIS, ERA, CSRC, LA composite, PBS, VUT Brno, Frencken, Eldis, ČKK, Evector, RS Dynamics), ze kterých 12 prezentovalo TC. Přítomni byli dva zástupci českých firem (VZLÚ a Iguassu). Celkem se uskutečnilo 26 jednání se zahraničními partnery, které TC dále sleduje.
- TC zajistilo v roce 2004 účast českých firem a organizací na několika dalších technologických burzách:
 - technologická burza v Lausanne, říjen 2004, ze 40 účastníků z oblasti biotechnologií byli 4 účastníci z ČR,
 - technologická burza BE FOOD (potravinářský průmysl), která se konala dne 9. listopadu 2004 v Linci, 10 českých firem,
 - TC zabezpečovalo účast českých účastníků pro technologická burza BE WASTE (odpadové hospodářství), která se konala ve dnech 10.-12. listopadu ve Vídni, 3 české firmy,
 - technologická burza BE RES (obnovitelné zdroje energie), která se konala ve dnech 18.-19. listopadu ve Vídni, 5 českých účastníků.Vývoj všech započatých jednání je dále sledován.

2.2.4. Projekty rámcových programů EU

TC stimuluje v rámci kontraktu s MŠMT zapojení malých a středních podniků (MSP) do mezinárodní výzkumné spolupráce prostřednictvím rámcových programů EU. Jednání o transferu technologií s MSP jsou často doprovázena informacemi o rámcových programech a TC poskytuje i konzultace při přípravě konkrétních návrhů výzkumných projektů (podrobnosti jsou v sekci 2.1.5 této zprávy).

2.2.5. Nabídka výsledků výzkumu a vývoje aplikační sféře

TC se účastní společných jednání zástupců AV ČR – AVO jehož cílem je iniciovat výzkumnou spolupráci mezi akademickým a aplikovaným výzkumem. Jsou provozovány webové stránky www.casavo.cz, na kterých je v současné době zveřejněno 35 nabídek na VaV spolupráci převážně zadaných institucemi z AVO. Po slibném začátku po zahájení provozu, nepřibyl v druhé polovině roku 2004 ani jeden nový námět.

Byla zahájena jednání k využití výsledků výzkumu artritických onemocnění (Revmatologický ústav, diagnostické soupravy COMP) s finskou firmou ORION, která se řadí mezi největší výrobce kostní diagnostiky ve světě.

S představiteli české společnosti ORIN byla diskutována možnost reálného využití technologie separace fytoosterolů v praxi³ se zapojením pracovišť ÚCHP a ÚEK AV ČR (září – říjen). První kroky v tomto směru již byly učiněny, byla dohodnuta komerční spolupráce mezi ÚEB AV ČR a firmou ORIN na zpracování předběžných rešerší pro oblast budoucí možné výzkumné spolupráce v rostlinné výrobě.

Průběžně byly nabízeny výsledky výzkumu z pracovišť Akademie věd a dalších výzkumných pracovišť v ČR, vývoj všech jednání je sledován:

- Ústav organické chemie a biochemie AV ČR – deriváty inzulínu pro belgickou farmaceutickou firmu UCB;
- Ústav molekulární genetiky AV ČR – umělá lidská kůže, jednání s německou firmou Merck;
- Mikrobiologický ústav AV ČR - diagnostika pro celiaky (poruchy zažívání – nesnášenlivost lepku), partnerem je britská společnost SciTrax;
- Farmaceutická fakulta UK, Hradec Králové – je hledán potenciální výrobce transdermálních přípravků.

V návaznosti na publikaci Akademie věd pro ekonomiku a společnost byly zahájeny práce na webové prezentaci komerčně využitelných výsledků výzkumu dosažených vysokými školami a pracovišti aplikovaného výzkumu. Probíhá komunikace s jednotlivými pracovišti, která zahrnuje zpracování jejich odborných profilů a přípravu podkladů pro prezentaci výsledků. Demonstrační verze je k nahlédnutí na www.circ.cz/rdes/.

2.2.6. Ochrana duševního vlastnictví

S problematikou uplatňování výsledků VaV v aplikační sféře velice úzce souvisí i problematika ochrany duševního vlastnictví. K tomuto tématu TCAVČR pořádalo (případně spolupřádalo) ve spolupráci s Úřadem průmyslového vlastnictví řadu vzdělávacích seminářů:

- 8.1. pořadatel Technická universita Liberec, počet účastníků 32
- 3.2. pořadatel BIC Plzeň, počet účastníků 24
- 10.2. pořadatel Výzkumný ústav bavlnářský Ústí nad Orlicí, počet účastníků 17
- 9.3. pořadatel Svaz nástrojářů, 25 účastníků
- 18.3. pořadatel TC, počet účastníků 50
- 8.4. pořadatel TC, počet účastníků 50.

Při sestavování konsorcií mezinárodních výzkumných projektů je důležité věnovat pozornost přípravě konsorciální smlouvy, která definuje povinnosti a práva každého z účastníků projektu. S cílem pomoci českým účastníkům v evropských projektech při ochraně jejich zájmů (zejména v oblasti ochrany duševního vlastnictví) se uskutečnilo 5 konzultací ke konsorciálním smlouvám pro 6.RP (Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, Mendelova zemědělská univerzita Brno, BIC Plzeň s.r.o., VŠCHT Praha, Ústav

³ V roce 2003 byla zpracována odborná studie možného uplatnění fytoosterolů na trhu

makromolekulární chemie AV ČR) a byl vypracován úplný návrh konsorciální smlouvy pro projekt regionální inovační strategie královéhradeckého regionu.

Ve spolupráci s Úřadem průmyslového vlastnictví byl v rámci projektu IPR Guide připraven „průvodce ochranou práv k duševnímu vlastnictví“. Projektu se zúčastnilo 6 zemí (Německo, Itálie, Rakousko, Malta, Holandsko a ČR). Výstupy projektu jsou (zejména pro malé a střední podniky) přístupné na CD a na stránkách <http://www.iprguide.com>.

2.2.7. Mezinárodní marketing technologií

V oblasti biotechnologií pokračoval mezinárodní marketing technologie pro včasné stanovení osteoartritidy související s již realizovaným transferem technologie (Vilém, Revmatologický Ústav) směrem k dalším zájemcům ve světě (USA, UK). Byla vytvořena strategická aliance s mezinárodní společností Immunotech působící v ČR.

TC iniciovalo a komplexně zajistilo **významný mezinárodní transfer technologií** v oblasti obnovitelných energetických zdrojů. Dne 7.dubna 2004 byl za přítomnosti poradce ministra životního prostředí ČR p. Bursíka podepsán v Rakousku dokument o mezinárodním transferu technologií (TTT agreement) mezi rakouskou firmou Solartechnik Windanlagen Kuhn a českou firmou Moravia Letovice týkající se technologie pro větrnou energetiku. Rakouská firma Solartechnik-Windenergie Hubert Kuhn vyvinula bezhlučný list rotoru se speciálními vlastnostmi, který je schopen dodávat elektřinu do sítě již při velmi nízké rychlosti větru. Originální princip samoregulace rotoru, umožňuje vyrábět levnější listy bez nutnosti natáčecího zařízení. Rakouská firma nebyla schopna zajistit výrobu přesných částí rotoru. Firma Moravia Letovice ovládá technologie přesného lití, které jsou pro výrobu rotoru nezbytné.

TC v září 2005 organizačně zabezpečilo prostřednictvím anglického partnera z IRC sítě setkání českého partnera (firma Elzaco) s anglickou firmou Hydrogeneration. Potenciální „TT agreement“ (dohoda o transferu technologií) z oblasti malé vodní energetiky bude podepsán po dokončení patentové ochrany zařízení.

2.2.8. Spolupráce s evropskou sítí technologického transferu (IRC)

TC je prostřednictvím projektu CIRC členem evropské technologické transferové sítě Innovation Relay Centres (IRC). Ve spolupráci se členy této sítě jsou organizovány společné akce (např. hledání partnerů a návštěvy podniků). V rámci aktivit sítě IRC se zástupce TC zúčastnil regionální akce v Manchesteru, UK, „EUROPE alive with opportunity“ s přednáškou zaměřenou na možnosti rozvoje mezinárodní spolupráce s českými institucemi. Rovněž zde byly distribuovány letáky projektů EUREKA a CD „Akademie věd pro ekonomiku a společnost“.

Dne 22.4. se uskutečnilo v Praze mezinárodní setkání pořádané TC k problematice biotechnologií a klastrů jako součást veletrhu Pragomedica. Počet účastníků 87, z toho 20 ze zahraničí, převážně partnerských organizací IRC sítě. Na výše uvedené setkání navázalo zasedání tematické skupiny sítě IRC „Bio“ v TC za účasti zástupců IRC z SRN, Francie, Irska, Skotska, Belgie, Dánska, Velké Británie a Itálie.

V technologických sektorech, kterým se TC v rámci projektu Czech IRC věnuje, jsou průběžně aktualizovány specializované webové stránky věnované biotechnologiím, energetice, dopravě, textilu a aeronautice. Stránky jsou zařazeny na webu projektu CIRC – www.circ.cz.

Pokračuje provoz elektronické databáze technologických nabídek a poptávek, která přináší uživatelům větší komfort při výběru technologií. Databáze je přístupná na adrese http://www.circ.cz/circ_bbs/www/.

2.2.9. Další aktivity

- Oficiální otevření České kosmické kanceláře (ČKK) dne 16.3. v Oberpfaffenhofen, Německo. Byly prezentovány české firmy a instituce ČKK - Česká kosmická kancelář, Iguassu, ANF data, ČVUT Praha, Ústav fyziky atmosféry AV ČR a Astronomický ústav AV ČR, které se zabývají kosmickým výzkumem v mezinárodním měřítku. TC úzce spolupracuje s ČKK, a to jak v oblasti informační (6.rámcový program), tak i technologické (zastupování firem na technologických burzách).
- V rámci grantu Státního fondu životního prostředí byla vydána publikace „Velkoplošné solární systémy pro zdravotnická zařízení“.
- TC prezentovalo situaci v ČR v oblast obnovitelných energetických zdrojů na konferenci - European Conference for Renewable Energy: 'Intelligent Policy Options', která se uskutečnila ve dnech 19 – 21/1/2004 v Berlíně, Německo. Zástupce TC přednesl pozvanou přednášku na téma „Využití obnovitelných energetických zdrojů pro vytápění a chlazení“.
- V rámci spolupráce s Asociací inovačního podnikání zaměřené na prezentaci programu EUREKA a jeho projektů byl vydán informační technologický nabídkový list projektu E!2190 REVITAL (technologie rychlého snížení obsahu ropných látek v kontaminovaných půdách), který je prezentován na mezinárodních akcích.
- TC prezentovalo evropské energeticky orientované programy, případně výsledky projektů podporovaných těmito programy na konferencích a seminářích: GAS Forum, Praha (18.3.), energetický workshop VŠB Ostrava (7.5.), seminář České energetické agentury, Žďár nad Sázavou (3.6.).
- TC spolupřátalo v září v Karlových Varech mezinárodní konferenci Ekologická městská doprava, které se zúčastnilo 70 účastníků.
- TC spolupřátalo ve dnech 15.-16. listopadu 2004 v Ostravě mezinárodní konferenci Energetika a životní prostředí.
- V sektoru textilního průmyslu TC spolupracuje s libereckým výzkumným centrem „Textil“ - <http://centrum.vslib.cz/>, jehož zakládajícími organizacemi jsou Technická univerzita Liberec a Výzkumný ústav textilních strojů, a.s. Liberec, spolupracujícími organizacemi jsou Inotex s.r.o. Dvůr Králové nad Labem, Spolsin s.r.o. Česká Třebová a Výzkumný ústav bavlnářský a.s., Ústí nad Orlicí. TC pomáhá pro toto konzorcium zajišťovat informace o výzkumných projektech, technologických nabídkách a poptávkách z textilního sektoru ze zemí EU.
- TC prezentovalo námět českého demonstračního projektu pro aplikaci palivového článku v dopravě na technologické burze, která se konala v září 2004 v Bruselu. Námět projektu nebyl evropskými komisaři doporučen k podání, bude však realizován z národních prostředků. TC provedlo poptávkové řízení na dodávky zařízení (palivový článek, elektrolyzér na výrobu vodíku) pro realizaci demonstračního projektu palivového článku, při kterém bylo osloveno na 30 evropských a světových výrobců. Nabídky technologií od 9 možných dodavatelů byly předány na TU-VŠB Ostrava k finálnímu posouzení a výběru.

2.3. STRATEGICKÉ STUDIE

Skupina Strategické studie pokračovala v roce 2004 ve své činnosti, která byla i významně rozšiřována. V lednu 2004 bylo zahájeno řešení výzkumného záměru „Strategické studie pro výzkum a vývoj“. Výzkumná činnost směřuje zejména k vytvoření kvalifikovaných informačních zdrojů pro rozhodovací sféru, které umožní racionální variantní rozhodování při vytváření národních výzkumných a inovačních politik, tvorbě a aktualizaci dlouhodobých výzkumných programů financovaných z veřejných prostředků, stanovení národních výzkumných priorit a vytváření podmínek pro racionální využití výsledků výzkumu podporovaného z veřejných zdrojů. Je rozvíjena rovněž metodika strategických studií pro oblast výzkumu, vývoje a inovací. Hlavní výsledky dosažené v rámci výzkumného záměru v roce 2004 jsou uvedeny v sekci 2.3.1.

Velmi intenzivně byla rozšiřována mezinárodní spolupráce TC v oblasti strategických studií, zejména v projektech podporovaných Evropskou komisí a UNIDO. Výsledky jsou uvedeny v sekci 2.3.2.

Pokračovaly práce na projektu BRIS, který je zaměřen na návrh inovační strategie pro pražský a plzeňský region. Do přípravy návrhu inovační strategie pro pražský region se aktivně zapojil Magistrát hl.m. Prahy s cílem naplnit jednu z priorit Strategického plánu rozvoje hl.m.Prahy – „Praha – centrum inovací a kvalifikovaných pracovních sil“. Podrobnosti o průběhu projektu BRIS a jeho výsledcích v roce 2004 jsou uvedeny v sekci 2.3.3.

Informace o práci TC v oblasti strategických studií byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách www.foresight.cz a www.bris.cz.

2.3.1. Výzkumný záměr „Strategické studie pro výzkum a vývoj“

Základním cílem výzkumného záměru v roce 2004 bylo vytvořit organizační, expertní a manažerské předpoklady pro systematickou a kontinuální přípravu analytických a výhledových informací z oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Vzhledem k tomu, že se jedná o zahajovanou činnost, která byla v předchozích letech v ČR opomíjena, bylo v roce 2004 nutno ustavit a postupně budovat řešitelský tým, navázat potřebné národní a mezinárodní kontakty a postupně zahájit systematickou činnost v oblasti analytických a výhledových studií.

Průběh řešení byl v roce 2004 významně ovlivněn požadavkem vlády ČR (usnesení vlády ze dne 28.dubna 2003) vypracovat návrh aktualizovaného Národního programu výzkumu II (NPV II), kdy přípravou návrhu bylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pověřeno Technologické centrum AV ČR (TC) v rámci spolupráci s Centrem pro sociální a ekonomické strategie FSV UK. Podrobnosti jsou uvedeny v následující sekci.

Národní program výzkumu

Při přípravě návrhu výzkumného záměru bylo do cílů v roce 2004 zahrnuto vyhodnocení přípravy návrhu prvního Národního programu výzkumu (NPV I), který vypracovalp TC ve spolupráci s Inženýrskou akademií ČR v roce 2001. Na vyhodnocení pak měla navazovat příprava druhého národního projektu (foresightu), který by vedl k aktualizovaným výzkumným prioritám Národního programu výzkumu II (NPV II).

Průběh NPV I, který byl zahájen k 1.1.2004, je poznamenán zejména tím, že se státní správě nepodařilo soustředit prostředky na jeho financování do jedné kapitoly a jednotlivé podprogramy jsou financovány a administrovány sedmi různými resorty podle odborného zaměření. Stejně tak se nepodařilo, vzhledem k tlaku resortů doplňovat do programu další témata, zcela dodržet původně navržený redukovaný počet prioritních oblastí výzkumu, takže nebyl docílen záměr soustředit prostředky na vybraný okruh nejvýznamnějších oborů. Uvedené skutečnosti vedly k rozhodnutí vlády ČR připravit aktualizovaný výzkumný program NPV II již v roce 2004 tak, aby mohl být zahájen k 1.1.2006.

Přípravou návrhu NPV II bylo z rozhodnutí MŠMT pověřeno TC ve spolupráci s Centrem pro ekonomické a sociální strategie (CESES) FSV Univerzity Karlovy. Příprava návrhu byla částečně financována z výzkumného záměru a byla jí věnována značná pracovní kapacita. To částečně ovlivnilo i plnění cílů, které byly definovány při formulaci návrhu výzkumného záměru počátkem roku 2003, kdy ještě nebylo o přípravě návrhu NPV II rozhodnuto. Dominantním výsledkem roku 2004 se stal návrh tematických a průřezových priorit NPV II , který nebyl mezi cíle původního návrhu výzkumného záměru vůbec zahrnut.

Příprava návrhu NPV II byla zahájena již v roce 2003 a sestávala formálně ze dvou částí:

- Návrh tematických priorit pro formulaci tematických programů NPV II;
- Návrh průřezových (systémových) priorit pro formulaci průřezových programů NPV II.

Návrh byl připravován v úzké součinnosti s MŠMT a Radou pro výzkum a vývoj.

Tematické priority Národního programu výzkumu II

Návrh tematických priorit NPV II vycházel z výsledků dosažených v roce 2003, kdy byl multidisciplinární expertní skupinou (56 expertů) připraven základní návrh širšího souboru tematických priorit NPV II reprezentovaný 27 tematickými klastry zahrnujícími 179 témat. Při přípravě širšího souboru tematických priorit NPV II byl důsledně použit „problémově orientovaný přístup“, tj. experti byly požádáni, aby při návrhu každého tématu vycházeli z problému / potřeby / příležitosti, tedy „zkoumat to, co je potřebné, nikoliv vše, co je možné a zajímavé“. Při návrhu témat bylo rovněž přihlédnuto k tematickým prioritám současného programu NPV I, který byl zahájen v roce 2004. Postup prací a podrobné výsledky byly uvedeny ve zprávě o činnosti TC v roce 2003.

Základní soubor témat byl v další etapě (leden-duben 2004) výběrově zúžen na konečný užší soubor tematických priorit, které byly základem formulace tzv. tematických programů NPV II. Cílem bylo vybrat takové tematické klastry, které mají potenciál nejvíce přispět k naplňování potřeb společnosti v ČR, lze u nich předpokládat zájem realizační sféry o dosažené výsledky (a tím i ochotu podílet se na financování

výzkumných nákladů⁴) při současném zohlednění reálných finančních možností státního rozpočtu alokovaného na podporu výzkumu a vývoje.

Výběr konečného souboru tematických priorit byl proveden ve dvou krocích. Pro první krok byla sestavena pracovní skupina 15 expertů zaměřených na ekonomický a sociální vývoj České republiky, základní i aplikovaný výzkum a jejich financování, průmyslovou strategii, inovace, rizikový kapitál, strategické investice, přizváni byli rovněž odborníci z „průřezových“ oblastí, které jsou v zájmu celé společnosti, např. zdraví a udržitelný rozvoj. Tato skupina vybrala z původních 27 tematických klastrů celkem 12 klastrů prioritních, které nejvíce odpovídají potřebám společnosti a příležitostem pro její rozvoj. V několika případech experti doporučili i přeřazení témat do lépe vyhovujících klastrů.

Druhým krokem výběru konečných tematických priorit byl, vzhledem k zaměření a cílům NPV II, průzkum zájmu podnikatelské sféry o spolufinancování výzkumných a vývojových projektů zaměřených na témata 12 vybraných klastrů. Průzkum byl realizován ve spolupráci se společností TNS Factum (nyní Factum Invenio) ve 206 firmách se zastoupením všech oborů a regionů v ČR. Hlavním kritériem výběru firem pro průzkum byl předpoklad jejich motivace k vlastnímu výzkumu, vývoji a inovacím, tj. byly zahrnuty firmy u kterých existoval reálný předpoklad potřeby inovace výrobků, technologií nebo služeb. Z vyhodnocení výsledků průzkumu vyplynula zřetelně diferencovaná stupnice priorit, která byla promítnuta do výsledného návrhu tematických priorit NPV II. Při formulaci výsledného návrhu byly vzaty v úvahu i naléhavé celospolečenské potřeby, kdy bude výzkum zcela financován státem, zejména v oblasti zdravotnictví a udržitelného rozvoje a některých sociálně-ekonomických otázkách.

Příprava výsledného souboru tematických priorit byla podle potřeby konzultována s vhodnými experty a vedla návrhu tematické části Národního programu výzkumu II, která sestává ze 4 tematických programů (TP)

- Trvalá prosperita (se 4 dílčími tematickými programy - DTP)
- Zdravý život a kvalitní životní prostředí (se 3 dílčími tematickými programy)
- Informační technologie pro znalostní společnost
- Sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti

Tematické programy obsahují celkem 51 prioritních témat a jsou ilustrovány tabulkou na následující straně. K tematickým programům, podprogramům a jednotlivým tématům byly vypracovány podrobné charakteristiky zahrnující cíle, jejich zdůvodnění a srovnání se současným stavem v ČR a v zahraničí a očekávané přínosy programu. Všechny výsledky byly předány v dubnu 2004 MŠMT, které na jejich základě připraví ve spolupráci s Radou pro výzkum a vývoj tematickou část NPV II a předloží tento materiál po mezirezortním připomínkovém řízení ke schválení vládě ČR v březnu 2005. Národní program výzkumu II pak bude zahájen v lednu 2006 a potrvá do roku 2011.

⁴ Projekty NPV II budou převážně zahrnovat aplikovaný výzkum, kdy při využití výsledků výzkumu např. podnikatelskými subjekty je ze zákona nutné, aby se příjemce účelové podpory na uznaných nákladech projektu podílel.

TEMATICKÉ PROGRAMY	DÍLČÍ TEMATICKÉ PROGRAMY	TÉMATATA
TP 1 Trvalá prosperita	DTP 1-1 Energie pro budoucnost	T1-1-1 Obnovitelné zdroje energií T1-1-2 Zvýšení spolehlivosti elektrických sítí a rozveden vysokého napětí T1-1-3 Využití vodíku a palivových článků jako zdrojů energie T1-1-4 Nové jaderné technologie pro výrobu elektřiny, vysokopotenciálního tepla a vodíku T1-1-5 Snížení energetické náročnosti při provozu budov
	DTP 1-2 Chemie pro společnost	T1-2-1 Chemická optimalizace a vývoj nových farmaceutických technologií T1-2-2 Bezpečnost chemikálií T1-2-3 Funkcionální polymery T1-2-4 Nanomateriály a procesy T1-2-5 Organické syntézy pro výrobky s vysokou přidanou hodnotou T1-2-6 Vývoj nových chemických přísad do výrobků jiných odvětví T1-2-7 Katalyzátory pro ochranu životního prostředí, energetiku, potravinářství a nízkoodpadové chemické technologie
	DTP 1-3 Progresivní technické systémy a jejich aplikace	T1-3-1 Nové materiály s novými užitečnými vlastnostmi T1-3-2 Aplikace nových materiálů v konstrukci strojů T1-3-3 Mechatronické systémy a robotika T1-3-4 Nové struktury výrobních strojů T1-3-5 Nové polovodičové sensory a nanosoučástky T1-3-6 Zvyšování provozní životnosti a spolehlivosti strojírenských výrobků a zařízení s vysokými technickými parametry T1-3-7 Nové metody nanodiagnostiky
	DTP 1-4 Udržitelný rozvoj dopravy	T1-4-1 Alternativní zdroje energie v dopravě T1-4-2 Zkvalitnění a zvýšení spolehlivosti dopravní infrastruktury T1-4-3 Dopravní prostředky a systémy pro veřejnou a individuální dopravu
TP 2 Zdravý život a kvalitní životní prostředí	DTP 2-1 Netradiční zemědělství a zdravá výživa	T2-1-1 Zdravé a nezávadné potraviny T2-1-2 Systémy a metody pro hodnocení zdravotní nezávadnosti potravinářských surovin, potravin a krmiv T2-1-3 Kontrolované GMO s vysokým produkčním potenciálem T2-1-4 Netradiční využití zemědělské produkce
	DTP 2-2 Molekulární biologie a nanotechnologie pro medicínu a farmacii	T2-2-1 Vývoj nových diagnostik založených na molekulárně-biologických metodách T2-2-2 Nové léky založené na molekulární genetice a biotechnologiích T2-2-3 Nanomateriály pro aplikace v biologii a medicíně T2-2-4 Biomateriály pro transplantaci medicínu T2-2-5 Genomika, proteomika a patofyziologie kardiovaskulárních chorob T2-2-6 Genomika a proteomika diferenciacie buněk u onkologických chorob
	DTP 2-3 Ochrana základních složek životního prostředí	T2-3-1 Nové technologie pro monitorování životního prostředí T2-3-2 Nové technologie a materiály pro ochranu ovzduší T2-3-3 Technologie pro ochranu vod a horninového prostředí T2-3-4 Omezení znečištění povrchových vod T2-3-5 Životní prostředí a zdraví T2-3-6 Bioremediacie životního prostředí pomocí mikroorganismů T2-3-7 Přeprocessing a recyklování odpadu T2-3-8 Biodiverzita
TP 3 Informační technologie pro znalostní společnost	<i>Nečlenění se na dílčí tematické programy</i>	T3-1-1 Znalostní management a informatika, zejména pro podporu prevence a léčení chorob T3-1-2 Otevřené a mobilní systémy pro internet a průmyslové aplikace T3-1-3 Informační bezpečnost a kryptologie T3-1-4 E-learning a virtuální pracoviště T3-1-5 Eliminace jazykových bariér prostředky informačních technologií
TP 4 Sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti	<i>Nečlenění se na dílčí tematické programy</i>	T4-1-1 Stárnoucí česká společnost T4-1-2 Modernizace české veřejné politiky a správy v kontextu EU T4-1-3 Migrační problémy a jejich vliv na českou společnost T4-1-4 Modernizace veřejných služeb T4-1-5 Institucionální rámec sociálně-ekonomických stratifikačních procesů T4-1-6 Zájmy českého státu a společnosti v procesech evropské integrace

Struktura tematické části NPV II

Struktura tematické části NPV II odpovídá rovněž požadavku zajistit realizaci tematických priorit definovaných Národní politikou výzkumu a vývoje pro období 2004 - 2008. Přiřazení tematických programů NPV II prioritám výzkumné politiky ilustruje tabulka:

Tematické priority Národní politiky	<i>Nové materiály a technologie</i>	<i>Bezpečná, spolehlivá a ekologická energetika pro budoucnost</i>	<i>Kvalita a bezpečnost života</i>	<i>Informační a znalostní společnost</i>	<i>Potřeby České republiky v sociálně-ekonomické oblasti</i>
Tematické programy NPV II realizující tyto priority	<i>Trvalá prosperita (TP1)</i>		<i>Zdravý život a kvalitní životní prostředí (TP2)</i>	<i>Informační technologie pro znalostní společnost (TP3)</i>	<i>Sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti (TP4)</i>

Souvislost tematických programů NPV II s prioritami Národní politiky výzkumu a vývoje

Průřezové priority Národního programu výzkumu II

V červnu 2004 byla zahájena příprava návrhu průřezových priorit NPV II a následně byl formulován návrh průřezových programů. Jak již bylo zmíněno, obsah tematických i průřezových programů vychází z Národní politiky výzkumu a vývoje, která definuje 5 systémových priorit, jejichž realizace bude úlohou průřezových programů NPV II:

- Lidské zdroje
- Využití výsledků výzkumu a vývoje
- Hodnocení výzkumu a vývoje
- Regionální aspekty výzkumu a vývoje
- Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Příprava průřezových programů NPV II vycházela ze systémových priorit platné politiky. Podkladové studie pro formulaci návrhu programů byly připraveny předními odborníky v dané problematice, všechny podkladové studie byly oponentovány dalšími nezávislými experty. Konečná formulace návrhu průřezových programů byla na základě těchto materiálů připravena koordinátory pro jednotlivé problematiky, jak plyne z následující tabulky.

Systémová priorita	Koordinátor	Expert	Oponent
Lidské zdroje	Ing. Kristina Kadlečíková - Technologické centrum AV ČR	Prof. Ing. Tomáš Čermák, CSc. - VŠB-TU Ostrava Doc. RNDr. Jan Staněk, CSc. - VŠCHT Praha	Prof. Paedr. Jiří Kotásek, CSc., Pedagogická fakulta UK
Využití výsledků výzkumu a vývoje	Ing. Zdeněk Hejda, PhD. – Technologické centrum AV ČR	doc. Ing. Jaroslav Horák, CSc. – ZČU Plzeň Ing. Petr Holec, CSc. - Vysoké učení technické, Brno Ing. Miroslav Janeček, CSc. – Rada pro výzkum a vývoj	Ing. Pavel Komárek, CSc. – Technologické inovační centrum ČVUT, Praha
Hodnocení výzkumu	MUDr. Jiří Vaněček, DrSc. – Technologické centrum AV ČR	Ing. Karel Mráček – Asociace výzkumných organizací	RNDr. Josef Hanzlík, CSc. – MŠMT Ing. Josef Hálek – Prague Promoway cz
Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji	RNDr. Helena Dvořáková – Technologické centrum AV ČR	RNDr. Vladimír Albrecht, CSc.	RNDr. Miloš Chvojka, CSc., MŠMT
Regionální aspekty výzkumu a vývoje	RNDr. Helena Dvořáková – Technologické centrum AV ČR	Ing. Jan Malinovský, Ph.D. – Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava Ing. Jiří Vacek - Ekonomická fakulta ZČU Plzeň	Doc. RNDr. Jiří Blažek, Ph.D. - Katedra sociální a regionální geografie Přírodovědecké fakulty UK

Na základě výsledků kontrolních dnů projektu bylo na žádost zadavatele do systémových priorit ještě zahrnuto téma „Podklady pro výzkumnou a inovační politiku“.

Návrhy všech průřezových programů jsou připraveny podle jednotné osnovy:

Stručná charakteristika průřezového programu

Specifikace cílů programu

Odůvodnění cílů programu

Srovnání cílů programu se současným stavem v České republice

Srovnání cílů programu se současným stavem v zahraničí

Očekávané přínosy programu

Návrh konkrétních opatření

Závěry a doporučení

Navržené průřezové programy shrnuje tabulka:

Průřezový program	Dílčí průřezový program	Průřezová priorita /opatření
Lidské zdroje	<i>nedělí se na dílčí programy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Popularizace výzkumu - Zlepšení atraktivnosti profese výzkumného pracovníka - Orientace univerzitních studijních programů - Posílení výzkumu na univerzitách - Opatření v základním a středním školství - Zvýšená role žen ve výzkumu - Výzkum v oblasti lidských zdrojů pro výzkum - Mobilita vědeckých pracovníků
Zvýšení výkonnosti a efektivnosti výzkumu a vývoje	Využití výsledků výzkumu a vývoje	<ul style="list-style-type: none"> - Síť pracovišť transferu technologií - Podnikatelské inkubátory - Vzdělávání v oblasti inovací a rozvoj inovační kultury - Podpora využívání a ochrany duševního vlastnictví
	Hodnocení výzkumu	<ul style="list-style-type: none"> - Systémy hodnocení výzkumu
	Podklady pro výzkumnou a inovační politiku	<ul style="list-style-type: none"> - Analytické a výhledové studie - Národní diskusní fórum - Mezinárodní aktivity
Strukturovaná spolupráce	Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinační skupina pro ERA - Aktivní účast v v řídicích a administrativních strukturách - Národní síť NINET - Podpora přípravy projektů pro rámcové programy EU - Mobilita výzkumných pracovníků - Technologické platformy a vědecké infrastruktury
	Regionální aspekty výzkumu a vývoje	<ul style="list-style-type: none"> - Regionální inovační strategie - Klastry - Motivace pro profesní kariéru v regionu - Regionální inovační iniciativy

Opatření (průřezové priority) pro zabezpečení cílů průřezových programů se dělí do dvou skupin:

Konkrétní opatření, která budou realizována převážně formou projektů podpořených z finančních prostředků NPV II.

Politicko-organizační opatření, jejichž realizace bude uložena usnesením vlády k návrhu NPV II, popřípadě i jinak (např. v rámci jiných koncepcí či politik schvalovaných vládou).

Kompletní texty návrhů tematických a průřezových priorit NPV II jsou uveřejněny na www.tc.cz a www.strast.cz v sekcích „Články-studie-analýzy zprávy“

Další postup přípravy Národního programu výzkumu II

Návrhy tematických a průřezových priorit byly předány MŠMT, které na jejich základě vypracuje ve spolupráci s Radou pro výzkum a vývoj návrh NPV II pro mezirezortní připomínkové řízení a následně návrh NPV II pro vládu ČR, která se jím bude zabývat v březnu 2005. Po schválení NPV vládou budou v polovině roku 2005 vyhlášeny první výzvy k předkládání návrhů výzkumných projektů do veřejných soutěží a v lednu 2005 bude zahájeno řešení projektů, které ve veřejných soutěžích uspějí a získají příslušnou finanční dotaci z rozpočtu NPV II.

Analytické a výhledové studie

V rámci výzkumného záměru byly v souladu s jeho cíli zahájeny práce na studiích pro státní správu a její poradní orgány a pro místní samosprávu (Magistrát hl.m. Prahy).

Studie pro státní správu

Ve spolupráci s Národohospodářským ústavem AV ČR (NHÚ) byla započata rozsáhlá studie pro Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) „Bariéry růstu konkurenceschopnosti v České republice“. Část nákladů související zejména s rozsáhlými terénními šetřeními byla hrazena z prostředků MMR. Práce na studii byly zahájeny v září 2004 a budou ukončeny 30.dubna 2005.

Cílem studie je identifikovat a vyhodnotit bariéry růstu konkurenceschopnosti České republiky, především s ohledem na schopnost tvorby, využívání a šíření inovací a na základě zjištěných poznatků navrhnout konkrétní kroky vedoucí k odstranění těchto bariér. Studie tak připraví podklady pro formulaci strategie růstu konkurenceschopnosti a inovační kapacity České republiky a pro nastavení implementačního systému v příštím programovacím období (2007-2013) Politiky hospodářské a sociální soudržnosti (zejména zaměření Strukturálních fondů EU).

Hlavní aktivity v období září – prosinec 2004:

- analýza relevantních statistických dokumentů⁵ - benchmarking ČR v oblasti výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti, zjištění pozice ČR v porovnání s ostatními vyspělými státy, identifikace hlavních slabin;
- mikro- a makroekonomická analýza determinantů konkurenceschopnosti (provedeno NHÚ)
- analýza lidských zdrojů a trhu práce (provedeno NHÚ)
- příprava terénních výzkumů (zejména strukturovaných dotazníků);
- provedení terénních výzkumů ve výzkumných a vývojových organizacích⁶ (20 organizací, strukturovaný dotazník s 29 otázkami, výzkum trval 6 týdnů)
- provedení terénních výzkumů v inovačních podnicích⁷ s vysokým potenciálem absorbovat výsledky výzkumu a vývoje (40 podniků, strukturovaný dotazník s 60 otázkami, výzkum trval 6 týdnů);
- provedení terénních výzkumů ve vědeckotechnických parcích, podnikatelských inkubátorech a centrech transferu technologií⁸ (celkem 6 organizací);
- analýza výsledků terénních výzkumů.

V roce 2005 budou provedeny další průzkumy a analýzy zaměřené na financování inovací státními programy, rizikovým kapitálem a bankami, dále na systém veřejné podpory malých a středních podniků, institucionální podmínky pro podporu inovací včetně související legislativy. Dále budou analyzovány zahraniční příklady „dobré praxe“ v podpoře výzkumu a vývoje zaměřeného na využitelné inovace a v podpoře inovačního podnikání. Po syntéze všech výsledků budou identifikovány hlavní bariéry růstu konkurenceschopnosti založené na inovacích v ČR, budou navržena opatření ke

⁵ Jedná se zejména o dokumenty publikované World Economy Forum, Institute for Management Development, Organisation for Economic Cooperation and Development, European Innovation Scoreboard, Evropskou komisí, Českým statistickým úřadem,

⁶ Terénní výzkum proveden pracovníky TC a externími experty

⁷ Terénní výzkum proveden firmou Factum Invenio

⁸ Terénní výzkum proveden pracovníky TC

odstranění (zmírnění) těchto bariér a budou formulovány strategické teze a zásady směřující k vytvoření příznivějšího prostředí pro inovace a vedoucí následně k růstu konkurenceschopnosti a inovační kapacity České republiky.

Studie pro Radu pro výzkum a vývoj

Pro Radu pro výzkum a vývoj (RVV) byly připraveny tři studie:

- „Přehled inovačních politik států Evropské unie“ (souhrnný přehled, srovnávací analýza a doporučení pro ČR)
- „Velké infrastruktury výzkumu a vývoje v ČR“ (přehled a varianty rozvoje v příštích 10 letech včetně předpokládaných nákladů)
- „Ukazatele hodnocení výzkumu a vývoje ve světě a v ČR“ (přehled a analýza používaných metodik, analýza současného stavu v ČR a identifikace nedostatků, návrh opatření)

Studie, jejichž úroveň byla oceněna dopisem předsedy RVV a mpř.vlády ČR M.Jahna, budou využity pro přípravu Národní strategie hospodářského růstu a Národní inovační politiky.

Informační semináře a školení

Kurz „Technology Foresight for Practitioners“

V souladu se strategií výzkumného záměru – rozvinout postupně školicí činnost v oblasti strategických studií - byla využita nabídka UNIDO (United Nations Industrial Development Organisation) na opětovně pořádání jednotýdenního kurzu „Technology Foresight for Practitioners“ v Praze v termínu 4. - 8.října 2004. Kurz je součástí regionální iniciativy UNIDO v oblasti rozšiřování znalostí technologického foresightu ve střední a východní Evropě a ve státech bývalého Sovětského svazu. Hlavním cílem kurzu bylo iniciovat v zemích cílového regionu začlenění foresightu do procesu přípravy národních politik (např. výzkumné, inovační, průmyslové apod.). Kurz byl proto koncipován zejména pro pracovníky vládních organizací zabývající se strategickým plánováním a vytvářením podkladů pro tvorbu rozvojových koncepcí.

Důvodem zájmu UNIDO kurs zopakovat bylo velmi pozitivní hodnocení kurzu pořádaného ve spolupráci s UNIDO v roce 2003 jeho účastníky a přetrvávající zájem zemí cílového regionu a dalších rozvojových zemí.

Náklady související s dopravou a pobytem účastníků z méně rozvinutých zemí byly hrazeny Ministerstvem zahraničních věcí ČR, odborným garantem kurzu bylo MŠMT.

Přednášejícími byli zahraniční a čeští lektoři z prestižních pracovišť - University of Cambridge, University of Manchester, Masarykův ústav vyšších studií ČVUT, Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research in Karlsruhe, University of St. Gallen a Akademie věd ČR.

Ve spolupráci s pracovníky UNIDO byla zajištěna editace a vydání učebnice obsahující metodické podklady k jednotlivým přednáškám (textbook) a pracovních textů (workbook), obsahujících vytištěné prezentace, životopisy přednášejících a shrnutí přednášek. Informace o kursu byly uvedeny na webových stránkách UNIDO (www.unido.org), TC (www.tc.cz) i výzkumného záměru (www.strast.cz). Ke kursu

bylo následně vydáno i CD s kompletní informací o kurzu a záznamem všech přednášek. Dále bylo zabezpečeno veškeré organizační zázemí kurzu a logistika celé akce - ubytování a místní doprava účastníků na místo kurzu.

Vzhledem k velkému zájmu o kurz (počet zájemců představoval zhruba dvojnásobek kapacity kursu) provedlo MZV ve spolupráci s UNIDO a TC výběr účastníků podle zájmů zahraniční politiky ČR, kvalifikačních předpokladů uchazečů a připravenosti zahájit foresight v jejich zemích. Účastníky kurzu z méně rozvinutých zemí doplnilo i několik účastníků z pokročilých zemí s výrazným zaměřením na problematiku foresightu. Pro kurz tak bylo vybráno 33 účastníků z 20 zemí: Arménie, Brazílie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Francie, Gruzie, Itálie, Jižní Afrika, Litva, Maďarsko, Pakistán, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Turecko a USA.

Na závěr kursu byli účastníci kurzu požádáni o vyplnění dotazníku k hodnocení kursu (Training Course Appraisal Form). Odezva byla pozitivní ve všech ohledech, tj. organizační aspekty, dosažení cílů kurzu, zaměření kurzu, školicí metody, poskytnutá dokumentace, znalosti přednášejících, úroveň přednášek a celkový přínos kurzu pro účastníky.

Jak ze strany MZV, tak ze strany UNIDO je zájem pokračovat v pořádání kursu i v dalších letech.

Metodické publikace

Metodické učební texty

Pro mezinárodní kurz „Technology Foresight for Practitioners, který se konal ve dnech 4. – 8. října 2004 v Praze, byly ve spolupráci s mezinárodními experty připraveny metodické texty „Foresight Methodologies“ (podrobnosti ke kurzu jsou uvedeny v sekci 3.4). Texty obsahují 8 metodických částí:

- Background analysis: trend extrapolation, analysis of framework, megatrend analysis
- Strategic framework for scoping technology foresight
- Brainstorming: a creative problem-solving method
- Using expert and stakeholder panels in technology foresight – principles and practice
- Scenario planning
- Delphi method
- Critical technologies
- Technology roadmapping

Předpokládá se opakované využití těchto textů v dalších kurzech.

Foresight v kontextu regionálních inovačních strategií

Ve spolupráci s mezinárodní expertní skupinou byla připravena metodická publikace „Experiences and ideas for developing regional foresight“, která je zaměřena na využití metodiky foresight při přípravě regionálních inovačních strategií nebo na foresight jako metodiku, která může na již vypracovanou regionální inovační strategii vhodným

způsobem navazovat. Řešitel výzkumného záměru byl spolu s finskou expertkou vedoucím mezinárodního týmu, který zmíněnou publikaci vypracoval (další informace k této aktivitě jsou uvedeny v sekci 3.9). Publikace byla spolu s ostatními materiály připravenými dalšími expertními skupinami prezentována zástupcům evropských regionů na mezinárodní konferenci „Building the Future on Knowledge“ v Bruselu v září 2004. Publikace, která je přístupná na www.tc.cz a www.strast.cz v sekcích Publikace, bude využívána jako metodický průvodce při přípravě regionálních strategických dokumentů, zejména těch částí, které se zabývají rozvojem znalostně orientované ekonomiky. .

Regionální foresight – metodická příručka

Byl připraven koncept metodické příručky zaměřené na využití foresightu pro strategické plánování regionálního rozvoje. Část nákladů spojených s přípravou byla pokryta z projektu COST A22 – Rozvoj metodologie foresightu. Cílem příručky je podpořit používání foresightu na úrovni regionů, kde je ve srovnání s národní úrovní foresight dosud málo využíván. Příručka je prakticky zaměřena na potřeby regionů a uvádí konkrétní příklady využití foresightu při přípravě regionálních rozvojových strategií ve vybraných regionech EU.

Vytvoření expertní databáze

Dosavadní zkušenosti i předpokládané potřeby řešení ukazují na nutnost spolupráce s poměrně početnou skupinou externích expertů (specialisté). Členové řešitelského týmu („generalisté“) pak koordinují činnost specialistů podle potřeb jednotlivých projektů. Skupina expertů, která se podílela na přípravě návrhu Národního programu výzkumu I (v roce 2001, před započítáním výzkumného záměru) byla v roce 2004 dále rozšířena a zahrnuje formálně přibližně 500 odborníků různých specializací z oblasti výzkumu, vývoje, průmyslu, podnikání, státní správy a dalších organizací.

Externí experti přispěli významně k formulaci priorit Národního programu výzkumu II a budou výběrově zváni k účasti na řešení při vytváření *ad hoc* týmů podle potřeb jednotlivých projektů.

Webové stránky výzkumného záměru

Na adrese www.strast.cz byly v druhé polovině roku 2004 otevřeny webové stránky výzkumného záměru. Stránky jsou propojeny s portálem TC www.tc.cz a se stránkami www.bris.cz a www.foresight.cz , jejichž obsah se zaměřením výzkumného záměru souvisí.

Příprava podkladů pro analýzu výzkumu a vývoje

Člen řešitelského týmu (V.Albrecht) se podílel na přípravě podkladů pro kapitulu „Hodnocení účasti ČR v 6.rámcovém programu výzkumu a vývoje EU“, která je součástí „Analýzy stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se zahraničím“ . Analýza, která byla připravena pracovní skupinou vedenou sekretariátem Rady pro výzkum a vývoj, je uveřejněna na www.vyzkum.cz .

2.3.2. Mezinárodní spolupráce v oblasti strategických studií

V oblasti mezinárodní spolupráce probíhaly práce na projektech UNIDO, Evropské komise a COST. Technologické centrum se dále zúčastnilo několika významných tendrů jejichž tematika spadá do strategických studií pro výzkum a vývoj a získalo statut korespondenta pro ČR v iniciativě Evropské komise TrendChart, která je zaměřena na analýzu a soustředování dat o národních inovačních systémech.

UNIDO

Spolupráce s United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO) se v roce 2004 soustředila na opakované uspořádání kurzu „Technology Foresight for Practitioners“ ve dnech 4-8.října v Praze. Detailní informace o kurzu jsou uvedeny v sekci 3.4.

Ke kurzu byly vydány brožury shrnující přednášky (workbook) a související metodické texty (textbook). Brožury jsou k dispozici na www.tc.cz a www.strast.cz v sekcích publikace. Po kurzu bylo vydáno audiovizuální CD, které obsahuje všechny přednášky, základní informace o kurzu, jeho účastnících, lektorech a organizátorech. CD bude distribuováno všem účastníkům kurzu a bude využito při propagaci dalšího kurzu, který bude pořádán na podzim roku 2005.

Evropská komise – DG Research

TC pracovalo v roce 2004 na projektech z oblasti strategických studií podporovaných Evropskou komisí v rámci 6.RP:

- Projekt ForeTech - cílem bylo iniciovat zahájení národního foresightu v Bulharsku a Rumunsku s využitím zahraničních zkušeností z České republiky, Maďarska a Velké Británie. Původní doba trvání projektu (1.10.2002 – 31.5.2004) byla prodloužena o 2 měsíce – do 31.7.2004 - z důvodu zpožděného rozběhu projektu v Rumunsku. V roce 2004 se zástupce TC spolu s ostatními členy konsorcia projektu zúčastnil dvou pracovních metodických seminářů panelu rumunských expertů v Bukurešti (leden, duben), závěrečné konference projektu proběhly v květnu v Sofii a v červnu v Bukurešti.

Projekt ForeTech měl pro Bulharsko a Rumunsko charakter pilotního projektu využití foresightu, s cílem identifikovat ve vybraných oblastech za široké účasti odborníků možné směry vývoje a navrhnout vyplývající doporučení pro politická rozhodnutí. Z tohoto hlediska projekt splnil účel, foresight byl prakticky vyzkoušen jako nový nástroj sloužící politickému strategickému rozhodování, v obou zemích bylo rozšířeno povědomí o foresightu a byl vytvořen určitý zdroj expertízy. V další fázi (po ukončení projektu) bude důležité použít výstupy projektu v obou zemích tak, aby přispěly k zájmu politické sféry nástroj foresightu používat a iniciovat na základě získaných zkušeností další obdobné projekty.

- Projekt ForSociety - cílem je mezinárodní koordinace národních aktivit v oblasti foresightu. Projekt prošel za podpory Evropské komise přípravnou fází (tzv. SSA = Specific Support Action) v období listopad 2003 – březen 2004, jejímž výsledkem byl zejména návrh plnohodnotného projektu (tzv. CA = Coordination

Action) ForSociety. Návrh projektu CA – ForSociety byl podán a úspěšně prošel výběrovým řízením (zahájení k 1.10.2004 s dobou trvání 36 měsíců, do 31.8.2007). Jedná se o projekt programu ERA-NET 6.RP. Projekty ERA-NET jsou považovány za významný nástroj vytváření tzv. Evropského výzkumného prostoru (European Research Area – ERA) a mají za cíl koordinaci národních programů v dané oblasti – v tomto případě programy typu foresight. TC je členem konsorcia projektu na základě delegace pravomoci ze strany MŠMT. Konsorcium projektu má celkem 19 členů z 15 zemí. Práce v rámci projektu je rozdělena do jednotlivých úkolů, na jejichž plnění se TC podílí. TC je v rámci projektu odpovědné (task leader) za oblast spolupráce s ostatními relevantními evropskými aktivitami, zejména vyvíjenými DG-Research, Unit K2 - „Science and Technology Foresight, Links with the IPTS“ - a směřujícími k vytváření tzv. Foresight Knowledge Sharing Platform (FKSP).

V roce 2004 byly navázány pracovní kontakty s aktivitou FKSP v oblasti mezinárodního monitorování aktivit foresightu (tzv. Lot 1) a s Institute for Prospective Technological Studies (IPTS) v Seville, který je součástí Společného výzkumného centra Evropské komise). Cílem spolupráce je vzájemná koordinace aktivit, zamezení duplicit a pořádání společných akcí.

Projekt ForSociety byl oficiálně zahájen setkáním účastníků ve dnech 1.- 2.října 2004 v Aténách a 2.-3.prosince 2004 se v rámci projektu konala konference v Nizozemí „Present Needs Future Options – Issues and Topics for Transnational Foresight“. Součástí konference byla řada pracovních seminářů – workshopů; TC se zapojilo do aktivit souvisejících s budoucností měnícího se obyvatelstva Evropy („Future of Changing Populations in Europe“), ke stálé spolupráci byl přizván jako expert prof.Rabušic (Masarykova univerzita v Brně).

- TC je členem konsorcia (11 organizací z 9 zemí), které získalo podporu Evropské komise pro projekt Emerging science and technology priorities in public research policies of the European Countries, the US and Japan. Obsáhla studie, která na základě této iniciativy vznikne, by měla identifikovat priority v oblasti vědy a techniky, ve kterých může Evropa hrát rozhodující roli v blízké budoucnosti a překonat tak roztříštěnost evropského úsilí v oblasti výzkumu a inovací. Studie bude příspěvkem k rozvoji vědy, techniky a inovačních politik pro celou Evropskou unii. Podpis kontraktu se předpokládá začátkem roku 2005.
- Řešitel výzkumného záměru byl členem *ad hoc* expertní skupiny „Blueprints for Foresight Actions in the Regions“, kterou ustavila Evropská komise. Členové expertní skupiny řídili pracovní skupiny, které připravily prakticky orientované texty („blueprints“) zaměřené na iniciaci, přípravu a provádění projektů typu foresight v evropských regionech. Zástupce TC řídil spolu s finskou expertkou práci skupiny „Foresight in a context of a RIS“, která připravovala dokument zaměřený na využití metodiky foresight při přípravě regionálních inovačních strategií nebo na foresight jako metodiku, která může na již vypracovanou regionální inovační strategii vhodným způsobem navazovat. Vzniklý dokument je přístupný na www.tc.cz a www.strast.cz v sekcích Publikace. Připravené „blueprints“ byly prezentovány zástupcům evropských regionů na mezinárodní konferenci v Bruselu v září 2004. Předpokládá se jejich využití při přípravě regionálních strategických dokumentů, zejména těch sekcí, které se zabývají rozvojem znalostně orientované ekonomiky. Informace o průběhu této iniciativy

jsou uveřejňovány na stránkách evropského informačního serveru CORDIS:
http://www.cordis.lu/foresight/news_foreg.htm .

Evropská komise – DG Enterprise

- TC získalo k 1.dubnu 2004 statut korespondenta za ČR pro projekt European Trend Chart on Innovation. TrendChart je významnou aktivitou EK, která pokrývá celé spektrum témat inovačních politik. TC je prostřednictvím projektu aktivně zapojeno do mapování a analýzy národních inovačních politik a je tak součástí sítě národních korespondentů jednotlivých zemí: zóna 1 - členské, asociované a kandidátské země EU, zóna 2 – tři mimoevropské skupiny zemí (A: země NAFTA (Severoamerická asociace volného obchodu) a Brazílie; B: země MEDA (Alžírsko, Egypt, Jordán, Libanon, Maroko, Sýrie, Tunis); C: Japonsko, Jižní Korea, Čína, Tajwan, Indie, Singapur, Indonésie, Malajsie, Thajsko).

Úkolem TC je zejména: vytvoření roční analytické zprávy o inovačním systému v ČR, 4x ročně dodat vstupy na plánované semináře, průběžně dodávat informace o novinkách týkající se inovační politiky, průběžně dodávat a aktualizovat údaje o politických opatřeních v příslušné databázi na internetu. Výstupy projektu jsou přístupné na internetu: <http://trendchart.cordis.lu/> .

Evropská komise – DG Joint Research Centre

- Spolupráce s DG JRC v oblasti strategických studií se do roku 2003 uskutečňovala prostřednictvím členství TC v síti ESTO (European Science and Technology Observatory) zaměřené zejména příprava studií pro Evropskou komisi a Evropský parlament). Hlavním úkolem ESTO bylo zachytit počínající trendy a analyzovat zásadní (průlomové) vědecké a technologické změny, které mohou významným způsobem ovlivnit evropský vývoj a vyžadují politická rozhodnutí na úrovni orgánů EU.

Z organizačních a politických důvodů bylo Evropskou komisí (DG JRC) rozhodnuto vytvořit místo volného konsorcia ESTO formální společnost ETEPS (European Techno-Economic Policy Support Network) se sídlem v Bruselu podle belgického práva. Na vytvoření této společnosti bylo vypsáno počátkem roku 2004 výběrové řízení, ve kterém byl vybrán projekt konsorcia 19 organizací („core members“) ze 16 zemí⁹. Mezi členy konsorcia je i TC), koordinátorem konsorcia je belgická GOPA-Cartermill S.A.

Cílem projektu ETEPS je zejména:

- provádět vědecký výzkum vzájemných vztahů a případných závislostí mezi vědou, technologiemi, ekonomikou a rozvojem společností, se zvláštním zaměřením na strategické výhledové studie typu foresight;
- rozvoj a využívání vědeckých modelů, databází a jiných souvisejících nástrojů ke zlepšení vědeckého chápání a porozumění tématům evropských vědeckotechnických politik;
- šíření a prezentování získaných vědomostí.

Činnost ETEPS bude zahájena v prvním čtvrtletí 2005.

⁹ Předpokládá se spolupráce s dalšími 18 dalšími organizacemi - tzv. „associated members“.

- Spolupráce v rámci pilotního projektu ESTO – European Foresight Academy (EFA), v roce 2004 stagnovala. TC je členem projektového konzorcia 6 organizací (vedeného IPTS, cílem projektu pilotního projektu, který vede Institute for Prospective Technological Studies bylo prověřit možnost ustavení permanentních vzdělávacích a školicích aktivit v oblasti foresightu. Po třech školicích seminářích v roce 2003, nenásledovaly v roce 2004 žádné další podobné akce. Hlavním důvodem je zřejmě skutečnost, že většina projektových partnerů pořádá vlastní školicí kurzy a semináře, které se nedaří sladit se záměrem pořádat takové akce koordinovaně a centrálně. Další informace jsou k dispozici na <http://www.jrc.es/projects/foresightacademy/> .

2.3.3. Návrh inovační strategie pro pražský region – projekt BRIS

TC je koordinátorem projektu Bohemian Regional Innovation Strategy – BRIS, jehož hlavním cílem je navržení a implementace inovační strategie pro pražský region. Náklady na projekt jsou částečně pokryty z výzkumného záměru, projekt spolufinancuje Evropská komise.

Inovační strategie byla připravována v těsné součinnosti s Odborem strategické koncepce Magistrátu hl.m. Prahy s cílem přispět k vytvoření příznivých podmínek pro rozvoj inovačního podnikání, zejména prostřednictvím lepšího využití vysokého výzkumného a vývojového potenciálu pražského regionu. Projekt BRIS byl zahájen 1.ledna 2002 a trval 33 měsíců, do 30.zář 2004.

Projekt BRIS byl realizován skupinou tří národních a tří zahraničních partnerů.

Národní partneři:

- Technologické centrum AV ČR (koordinační pracoviště)
- Magistrát hlavního města Prahy
- Centrum pro regionální rozvoj ČR – Euro-info centrum Praha

Zahraníční partneři:

- Wandsworth Borough Council zastupující region Wandle Valley – Jižní Londýn, Velká Británie;
- AGIT Aachen, zastupující region Aachen, Německo;
- Magistrát města Rotterdam, zastupující region města Rotterdam, Holandsko.

Úkolem zahraničních partnerů bylo zejména předat zkušenosti získané při návrhu a implementaci inovačních strategií v jejich regionech.

V roce 2004 projekt vstoupil do závěrečné fáze. V souladu s pracovním plánem projektu byly zahájeny práce na vlastním návrhu inovační strategie. V předchozím roce (2003) byly dokončeny analytické studie zaměřené na region Praha, zpracované zčásti externími zpracovateli:

- Analýza ekonomického potenciálu;
- Analýza sféry výzkumu a vývoje;
- Analýza dostupnosti finančních prostředků pro MSP;
- Analýza inovační infrastruktury;
- Analýza inovačních indikátorů;
- Analytický průzkum MSP v oblasti inovací.

Všechny provedené analytické studie byly shrnuty do jedné syntetické studie, která obsahovala přehled a charakteristiky jednotlivých studií, jejich závěry a doporučení a SWOT analýzu inovačního systému regionu Praha. Shrnující studie definovala tematické rámce, do kterých směřovaly výsledky všech zmíněných analýz a jejich doporučení a tvořily základ návrhu strategických oblastí, následně považovaných za základní směry inovační strategie pro Prahu.

Byla ustavena pracovní skupina, složená ze zástupců významných institucí pražské inovační infrastruktury a expertů pro oblast inovací. Úkolem pracovní skupiny bylo navrhnout koncepci Regionální inovační strategie (RIS) včetně jednotlivých opatření a specifikovat pilotní realizační akce v klíčových oblastech RIS.

Ve spolupráci exekutivního týmu s pracovní skupinou byla navržena základní verze RIS definující hlavní tematické oblasti a k nim příslušná opatření a byl navržen Akční plán obsahující potenciální realizační akce (pilotní projekty), které zajistí první kroky implementace RIS po ukončení projektu. Byl vypracován návrh monitorovacích indikátorů pro hodnocení průběhu implementace inovační strategie po ukončení projektu BRIS. Návrh finální verze RIS a Akčního plánu byl projednán s Útvarem rozvoje hl.m. Prahy a s řídicím výborem projektu.

Navržená inovační strategie pro pražský region byla vysoce hodnocena účastníky pracovního semináře organizovaného v listopadu 2004 Magistrátem hl.Prahy na téma“ Praha a její konkurenceschopnost“, kterému předsedal pražský primátor.

Dokument Regionální inovační strategie bude v roce 2005 projednán Radou hl.Prahy a Zastupitelstvem hl.m.Prahy a po schválení bude využit v roce 2005 k aktualizaci jedné z klíčových priorit Strategického plánu hl.m. Prahy „Praha – centrum inovací a kvalifikovaných pracovních sil“. Na přípravě konečné verze dokumentu se budou pracovníci TC opět podílet.

Výsledky projektu BRIS jsou průběžně uveřejňovány na stránkách www.bris.cz , které budou funkční i po ukončení projektu pro informování veřejnosti o postupu implementace RIS a realizace akčního plánu.

2.3.4. Přehled publikovaných výsledků (strategické studie)

V této sekci jsou uvedeny publikované výsledky, které vznikly v rámci výzkumného záměru¹⁰ v roce 2004.

Původní články:

- Klusáček K.: *Technology Foresight in the Czech Republic*, International Journal of Foresight and Innovation Policy, Vol. 1, No. 1-2, pp. 89-105, 2004.
- Kučera Z.: *Inovace v Evropě a nový akční plán pro inovace*, ECHO, č. 2, str.. 4-7, 2004.
- Kučera Z.: *Výzkum v ČR a jeho efektivita*, ECHO, č. 1, 2005 (v tisku)

¹⁰ Projektové zprávy k návrhu priorit NPV II vznikly s částečným finančním přispěním ze zakázek MŠMT LS 0311 a LS 0401

- Vaněček J.: *Biotechnologie v ČR*, elektronická publikace
<http://tuesday.cz/upload/docs/2c4deaf4-6844-4d37-aca-2d0495effd5f.pdf>, seminář First Tuesday Praha „Co brání rozvoji biotechnologií v ČR?“. Praha, 1. června 2004
- Váchová D.: *Inovační strategie v regionech Praha a Plzeň*, Inovační podnikání a transfer technologií, č.1, str. 7 – 8, 2004.

Studie

- Vaněček J.: *Ukazatele hodnocení výzkumu a vývoje ve světě a v ČR*, studie pro Radu pro výzkum a vývoj, Praha, září 2004.
- Kraemer E.: *Velké infrastruktury výzkumu a vývoje v ČR*, studie pro Radu pro výzkum a vývoj, Praha, říjen 2004.
- Hejda Z., Kadlečíková K. a Klusáček K.: *Přehled inovačních politik států Evropské unie*, studie pro Radu pro výzkum a vývoj, Praha, listopad 2004.

Projektové zprávy:

- Klusáček K. a kol.: *Návrh tematických priorit pro Národní program výzkumu II*, závěrečná zpráva pro MŠMT, Praha, duben 2004.
- Klusáček K. a kol.: *Návrh průřezových priorit pro Národní program výzkumu II*, závěrečná zpráva pro MŠMT, Praha, září 2004.

Metodické texty

- Klusáček K. and Toivonen M.: *Experiences and ideas for developing regional foresight*, European Commission, September 2004.
- Kadlečíková K. and Seidl da Fonseca R. (editors): *Foresight Methodologies*, textbook for the course „Technology Foresight for Practitioners“, Prague, October 2004.
- Kadlečíková K. and Seidl da Fonseca R. (editors): *Foresight Methodologies*, workbook for the course „Technology Foresight for Practitioners“, Prague, October 2004.

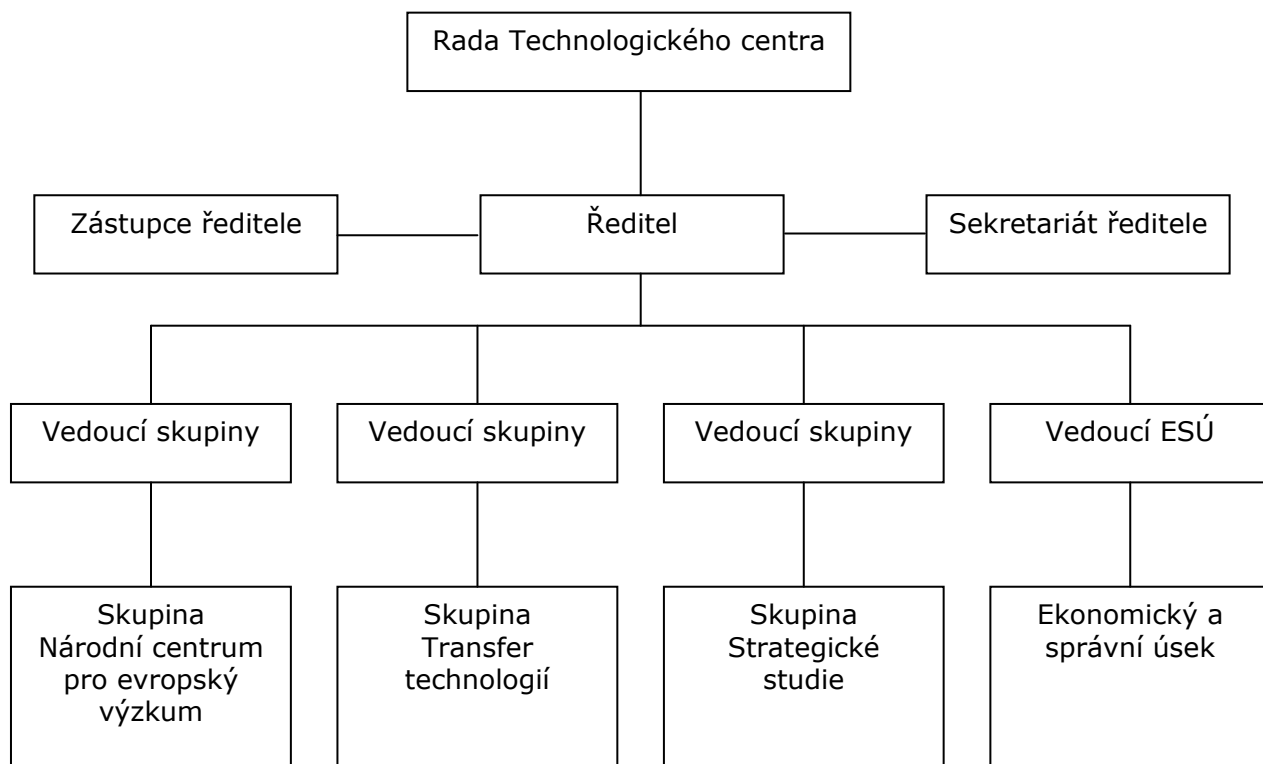
Pozvané přednášky:

- Kadlečíková K.: *Foresight in the Czech Republic* – prezentace na závěrečných konferencích projektu ForeTech, Sofia, 26.-28. květen 2004 a Bukurešť, 23.-26. červen 2004).
- Klusáček K.: *Regional Foresight as a Tool to promote Transnational Technology Transfer*, 8th IRC Network Annual Meeting, 7-8 June 2004, Vienna, Austria.
- Klusáček K.: *Technology Foresight in Central and Eastern Europe*, Conference: UNCTAD XI – Forum on technology trends and needs in global value chains, 14-18 June 2004, Sao Paulo, Brazil.
- Váchová D.: *Analyses as a basis for a Regional Innovation Strategy*, Conference Innovating Regions in Europe – “Partnership and Economic Cooperation”, Poznan, Poland, 14-15 June 2004.

- Váchová D.: *BRIS – evropský projekt pro inovační strategii regionu Praha. Mezinárodní konference "Strategické plány měst a informační technologie - SPMIT 2004"*, 26. - 28.5.2004, České Budějovice.
- Váchová D.: *BRIS – development and results. TRANSACT - 2nd International Conference "R&D and Entrepreneurship"*, Prague, 29 – 30 January 2004.
- Klusáček K. and Toivonen M.: *Extending the time horizon of regional innovation strategies – foresight in the context of RIS/RITTS*, Conference „Building the Future on Knowledge“, Brussels, 23 September 2004.
- Klusáček K.: *Critical Technologies as a Tool of Identifying the Research Priorities*, First Prague Workshop on Futures Studies Methodology, CESES, Charles University in Prague, 16-18 September 2004, Prague.
- Klusáček K.: *Experience in Foresight: Selection of Research Priorities in the Czech Republic*, Conference "Foresight a new vision building process for development of knowledge-based society in the EU", 1 - 2 November 2004, Riga.
- Vaněček J.: *Biotechnology in Czech Republic*, Life Science Circle: One Europe – The Life Science Landscape in Hungary, Czech Republic and Slovakia, 22 – 23 June 2004, Vienna.
- Fedorek R.: *Rozvoj biotechnologií ve světě a role univerzit*, seminář „Inovace v biotechnologiích“ v rámci série seminářů UK „Přenos know-how mezi akademickou a podnikatelskou sférou“, Praha, 22.4.2004.
- Vaněček J.: *Biotechnologie v ČR*, seminář „Inovace v biotechnologiích“ v rámci série seminářů UK „Přenos know-how mezi akademickou a podnikatelskou sférou“, Praha, 22.4.2004.

3. ORGANIZAČNÍ A EKONOMICKÉ ÚDAJE

3.1. ORGANIZAČNÍ SCHEMA TC

3.2. ZAMĚSTNANCI TC

Ke 31.prosinci 2004 mělo TC 32 zaměstnanců na plný úvazek (z toho 2 pracovnice na mateřské dovolené) a jednoho pracovníka na poloviční úvazek:

Albrecht Vladimír (zástupce ředitele, vedoucí skupiny Informace pro výzkum)

Antošová Jana (sekretariát ředitele)

Černá Klára (Transfer technologií)

Drahorád Josef (Transfer technologií, biotechnologie)

Dvořáková Zuzana (Informace pro výzkum)

Chaloupková Věnceslava (Ekonomicko-správní úsek)

Fedorek Radoslav (Strategické studie, regionální inovační strategie)

Fuchs Jiří M. (Transfer technologií, strojírenství, letectví)

Hanušková Eva (Informace pro výzkum, INCO)

Hejda Zdeněk (Strategické studie)

Hillerová Eva (Informace pro výzkum, informační technologie)

Jarolímová Marie (pověřená vedením Ekonomicko-správního úseku)

Jenčová Věra (Informace pro výzkum, life sciences)

Jochová Zdeňka (Ekonomicko-správní úsek)

Kadlečíková Kristina (Strategické studie, foresight)

Klusáček Karel (ředitel, vedoucí skupiny Strategické studie)

Koč Břetislav (Výkonný redaktor časopisu ECHO)
Koníčková Naděžda (Informace pro výzkum, zemědělství a potraviny)
Kraemer Emil (Informace pro výzkum, mobilita, INTAS)
Křišťanová Eva (Ekonomicko-správní úsek)
Krtička Miroslav (Transfer technologií, chemie a chemické inženýrství)
Kubátová Jitka (Informace pro výzkum, nanotechnologie, materiály, výrobní procesy))
Kučera Zdeněk (Informace pro výzkum)
Kudrnová Eva (Transfer technologií, energetika)
Neborák Martin (Transfer technologií, kontrakty a IPR agenda)
Panáček Radan (vedoucí skupiny Transfer technologií, obnovitelné zdroje energie)
Pekárek Bedřich (Informace pro výzkum, COST)
Richterová Helena (Strategické studie)
Škarka Martin (Informace pro výzkum, MSP)
Svobodová Eva (Strategické studie)
Váchová Daniela (Strategické studie, regionální inovační strategie)
Vaněček Jiří (Strategické studie, life sciences)

Štěpánková Jana (mateřská dovolená)
Čejková Jana (mateřská dovolená)

3.3. HOSPODAŘENÍ TC

TC pokračovalo i v roce 2004 v plném samofinancování své činnosti. Výsledky hospodaření TC za rok 2004 jsou v příloze této zprávy.